

MHMPXPQY39IY

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:
MHMP 1228040/2025
Sp. zn.:
S-MHMP 58781/2025Vyřizuje/tel.:
Mgr. Jana Šťastná
236 002 904
Počet listů/příloh: 5/0
Datum:
18.11.2025

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [REDAKCE], nar. [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] - [REDAKCE] rozhodnutí odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 3. 12. 2024, č. j. ÚMČP1 692309/2024, kterým byla podle ustanovení § 47 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta žádost shora jmenované o vydání osvědčení o státním občanství České republiky, a rozhodl **takto**:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se odvolání **zamítá** a napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 3. 12. 2024, č. j. ÚMČP1 692309/2024, byla zamítnuta žádost [REDAKCE], nar. dne [REDAKCE] o vydání osvědčení o státním občanství České republiky.

V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně zejména uvedl, že dne 11. 7. 2024 podala [REDAKCE] na Velvyslanectví České republiky v Bernu žádost o zjištění státního občanství a vydání osvědčení o státním občanství České republiky. Žádost byla doručena správnímu orgánu prvního stupně dne 23. 7. 2024 a tímto dnem bylo zahájeno správní řízení.

Součástí žádosti byly následující doklady: žádost a dotazník ke zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky, švýcarský rodný list žadatelky s Apostille a úředním překladem do českého jazyka, slovenský rodný list žadatelky, rodný list otce žadatelky, oddací list rodičů žadatelky, osvědčení o státním občanství Slovenské republiky žadatelky, listina o nabytí švýcarského státního občanství žadatelky.

Správní orgán prvního stupně zahájil dne 24. 7. 2024 státoobčanské šetření ve spolupráci s Ministerstvem vnitra České republiky a Úřadem městské části Praha 4 ve věci zjištění státního občanství rodičů žadatelky k datu jejího narození, tzn. k [REDAKCE]. Šetření ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR bylo ukončeno dne 12. 8. 2024 a ve spolupráci s Úřadem městské části Praha 4 dne 2. 9. 2024.

Správní orgán prvního stupně na základě výsledku státoobčanského šetření provedeného ve spolupráci s Ministerstvem vnitra České republiky usnesením č. j. ÚMČP1 415002/2024 ze dne 27. 8. 2024, které nabylo právní moci dne 23. 10. 2024, přerušil správní řízení a současně žadatelku vyzval, aby ve lhůtě šesti měsíců od nabytí právní moci uvedeného usnesení doložila potvrzení z příslušného slovenského úřadu o státním občanství matky ke dni svého narození, tj. ke dni [REDAKCE].

Správní orgán prvního stupně v napadaném rozhodnutí dále uvedl, že žadatelka ve stanovené lhůtě doplnila svou žádost o listinu o propuštění ze státního svazku Slovenské socialistické republiky, týkající se její matky, kde je současně uvedena i žadatelka. Dále žadatelka správnímu orgánu prvního stupně doložila rodný list matky a listinu o udělení státního občanství Slovenské republiky matky, kde je opět uvedena i samotná žadatelka.

Správní orgán prvního stupně shrnul, že z předložených dokladů a z výsledků šetření vyplývá, že matka žadatelky [REDAKCE], roz. [REDAKCE], nar. dne [REDAKCE], byla ke dni narození žadatelky československou státní občankou a zároveň státní občankou Slovenské socialistické republiky. Otec žadatelky [REDAKCE], nar. dne [REDAKCE] v [REDAKCE] byl ke dni narození žadatelky československým státním občanem a zároveň státním občanem České socialistické republiky.

Podle § 64 zákona o státním občanství České republiky se při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.

Dle ustanovení § 8 odst. 2 zákona České národní rady č. 39/1969 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České socialistické republiky, dítě, jehož jeden z rodičů je státním občanem republiky a druhý státním občanem Slovenské socialistické republiky, nabývá narozením státního občanství republiky, jestliže se narodilo na jejím území. Dítě těchto rodičů, které se narodilo v cizině, nabývá státního občanství republiky, je-li státním občanem republiky matka.

Správní orgán prvního stupně na základě shora uvedeného uzavřel, že žadatelka [REDAKCE] se narodila v cizině, přičemž její matka byla v době narození žadatelky československou státní občankou a zároveň státní občankou Slovenské socialistické republiky. S ohledem na tuto skutečnost, nelze než konstatovat, že žadatelka není státní občankou České republiky, a tudíž jí osvědčení o státním občanství České republiky nelze vydat. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně si [REDAKCE] převzala u Velvyslanectví České republiky v Bernu dne 7. 1. 2025.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala [REDAKCE] dne 15. 1. 2025 včasné odvolání, které bylo doručeno správnímu orgánu prvního stupně dne 20. 1. 2025. Odvolatelka v podaném odvolání primárně uvádí, že cílem podaného odvolání je zabránit zpoždění její žádosti, kterou v létě roku 2024 podala na českém konzulátu v Bernu. Při podání žádosti o „udělení českého státního občanství“ předložila žadatelka dle svého tvrzení všechny nezbytné dokumenty, nicméně Velvyslanectví ČR v Bernu z nepochopitelných důvodů žádost vyhodnotilo a postoupilo jako „potvrzení o již registrovaném státním občanství“. To ovšem dle žadatelky v současné době správně neexistuje.

Odvolatelka tedy upřesňuje, že odvolání nesměruje co do rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který žádost odvolatelky o vydání osvědčení o státním občanství České republiky zamítl, ale toliko do odůvodnění rozhodnutí, resp. vůči právním předpisům, na které je v napadeném rozhodnutí odkazováno a které se vztahují k nároku na požadované státní občanství.

Odvolatelka dále uvádí, že v napadeném rozhodnutí se mimo jiné uvádí, že jako dítě slovenské matky a českého otce nemůže vznést nárok na české státní občanství, neboť se narodila v zahraničí, ve Švýcarsku. Podle tohoto výkladu má odvolatelka nárok pouze na slovenské státní občanství, a to na základě skutečnosti, že její matka je Slovenka. Odvolatelka podotýká, že v období let 1993 a 1994, kdy rodiče odvolatelky měli celkem 4 děti, se rodiče odvolatelky rozhodli, že synové [redacted] nar. dne [redacted] a [redacted] nar. dne [redacted] budou zapsáni jako čeští státní občané, zatímco dcery, tj. odvolatelka a její sestra [redacted] nar. dne [redacted] budou žádat o slovenské státní občanství. Jako důkaz pro svá tvrzení odvolatelka k podanému odvolání přikládá osvědčení ze dne 4. 7. 1994, které prokazuje, že její starší bratr [redacted] nar. [redacted] v [redacted] si prohlášením zvolil státní občanství České republiky. Odvolatelka podotýká, že oba její bratři se taktéž narodili v cizině, tj. ve Švýcarsku a mají stejné rodiče jako odvolatelka. Závěrem odvolatelka děkuje za vstřícné posouzení její žádosti.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Po tomto přezkoumání dospěl odvolací správní orgán k následujícím závěrům.

Při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky, se podle ustanovení § 64 zákona o státním občanství České republiky, postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.

Ke dni 1. 1. 1969 se Československo, které bylo do 31. 12. 1968 unitárním státem, změnilo ve federaci tvořenou dvěma republikami – Českou socialistickou republikou a Slovenskou socialistickou republikou. Českoslovenští státní občané tudíž nabyli vedle již existujícího československého státního občanství i státní občanství jedné z republik, které tuto federaci tvořily. Podmínky pro nabytí republikových státních občanství upravoval zákon č. 39/1969 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České socialistické republiky a zákon č. 206/1968 Sb. o nabývání a pobývání státního občanství Slovenské socialistické republiky.

Z obsahu spisového materiálu odvolací správní orgán zjistil, že odvolatelka [redacted] se narodila dne [redacted] v obci [redacted]. S odkazem na výše citované ustanovení zákona o státním občanství České republiky bude státní občanství odvolatelky posuzováno podle právní normy účinné v okamžiku jejího narození, tj. podle zákona č. 39/1969 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Na odvolatelku pak dopadá ustanovení § 8 odst. 2 cit. zákona, podle něhož dítě, jehož jeden z rodičů je státním občanem republiky a druhý státním občanem Slovenské socialistické republiky, nabývá narozením státního občanství republiky, jestliže se narodilo na jejím území. Dítě těchto rodičů, které se narodilo v cizině, nabývá státního občanství republiky, je-li státním občanem republiky matka. Rodiče se mohou dohodnout o státním občanství dítěte a zvolit mu státní občanství Slovenské socialistické republiky prohlášením, učiněným do 6 měsíců po narození dítěte.

Odvolací správní orgán pro úplnost poznamenává, že Slovenská socialistická republika upravila nabytí slovenského státní občanství obdobným způsobem jako Česká socialistická republika. Odvolací správní orgán cituje § 8 odst. 2 zákona Slovenské národní rady č. 206/1968 Sb., o nadobúdání a strate štátneho občianstva Slovenskej socialistickej republiky, dle něhož „*dieťa, ktorého jeden z rodičov je štátnym občanom Slovenskej socialistickej republiky a druhým štátnym občanom Českej socialistickej republiky, nadobúda narodením štátne občianstvo Slovenskej socialistickej republiky, ak sa narodilo na jej území. Dieťa týchto rodičov, ktoré sa narodilo v cudzine, nadobúda štátne občianstvo Slovenskej socialistickej republiky, ak je štátnym občanom Slovenskej socialistickej republiky jeho matka. Rodičia sa môžu dohodnúť vyhlásením urobeným do 6 mesiacov po narodení dieťaťa na štátnom občianstve Českej socialistickej republiky pre dieťa.*“

Státní občanství odvolatelky posoudil odvolací správní orgán následovně. Matka odvolatelky [REDACTED] [REDACTED] roz. [REDACTED] nar. dne [REDACTED] v [REDACTED] byla v okamžiku narození odvolatelky československou a současně slovenskou státní občankou. Otec odvolatelky [REDACTED] nar. [REDACTED] [REDACTED] v [REDACTED] byl ke dni jejího narození československým a současně českým státním občanem.

Ze shora uvedeného vyplývá, že odvolatelka [REDACTED] nabyla narozením s ohledem na shora cit. ustanovení jako dítě matky se slovenským státním občanstvím a otce s českým státním občanstvím československé a současně také slovenské státní občanství. Na tomto nic nemění ani skutečnost, že kontinuita československého, resp. republikového státního občanství byla u obou rodičů i u odvolatelky samotné po určitou dobu přerušena. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplývá, že matka odvolatelky, paní [REDACTED], roz. [REDACTED] byla Listinou o propuštění ze státního svazku Slovenské socialistické republiky ze dne 10. 3. 1988 propuštěna ze státního svazku Slovenské republiky, a to spolu se svými čtyřmi nezletilými dětmi, mezi nimiž byla i odvolatelka. Listinou o udělení státního občanství Slovenské republiky následně [REDACTED] roz. [REDACTED] opětovně nabyla slovenské státní občanství, a to ke dni 11. 11. 1993 na základě čl. II. odst. 3 písm. a) zákona č. 88/1990 Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o nabývání a pozbývání československého státního občanství. Stejně tak bylo touto listinou státní občanství Slovenské republiky uděleno i jejím čtyřem nezletilým dětem, včetně odvolatelky. Obdobně pak otec odvolatelky pozbyl státní občanství České republiky propuštěním ze státního svazku dne 4. 5. 1988, aby jej následně znovu nabyl 4. 1. 1994 udělením.

O slovenském státním občanství odvolatelky, které je mimo jiné prokázáno i osvědčením o státním občanství Slovenské republiky ze dne 18. 5. 2023, č. OU-BA-OVVS1-2023/272490 a cestovním dokladem Slovenské republiky, není v řízení sporu. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno, že by odvolatelka nabyla české státní občanství později některým ze zákonných způsobů nabytí státního občanství, nelze než konstatovat, že odvolatelka není státní občankou České republiky a správní orgán prvního stupně nepochybil, když její žádost o vydání osvědčení o státním občanství České republiky zamítl.

Odvolací správní orgán připomíná, že osvědčení o státním občanství České republiky je pouze deklaratorním správním aktem, jehož vydáním se státní občanství České republiky nenabývá, ale pouze se jím osvědčuje již existující státoobčanský status. Posouzení způsobilosti žadatele k získání tohoto osvědčení pak vychází výhradně z objektivních a zákonem stanovených kritérií.

K obsahu odvolací argumentace je primárně nutno uvést, že v souladu s ustanovením § 82 odst. 1 správního řádu lze odvoláním napadnout pouze výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání pouze proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Z odvolání učiněného odvolatelkou je ovšem na první pohled zřejmé, že tato brojí nikoli proti výrokové části napadeného rozhodnutí, ale pouze vůči odůvodnění daného rozhodnutí, resp. vůči aplikaci konkrétního právního předpisu. Odvolatelka pak

odkazuje na skutečnost, že její starší, plnorodý bratr, rovněž narozený v cizině, pak využil možnosti stanovené zákonem č. 40/1993 Sb., a učinil prohlášení o volbě státního občanství České republiky. Odvolatelka ovšem netvrdí ani nijak neprokazuje, že by učinila totéž prohlášení jako její starší bratr. Naopak z obsahu spisového materiálu je dle názoru odvolacího správního orgánu zjevné, že odvolatelka samotná si je velmi dobře vědoma skutečnosti, že nemá státní občanství České republiky, když v úvodu podaného odvolání uvádí, že „potvrzení o registrovaném státním občanství“ jí nelze vydat, neboť „v současné době neexistuje“.

Závěrem pak odvolací správní orgán v reakci na argumentaci odvolatelky dodává, že v souladu se správním řádem je podání úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Správní orgán prvního stupně tedy nepochybil, posuzoval-li podání žadatelky jako žádost o vydání osvědčení o státním občanství ve smyslu ustanovení § 42 a násl. zákona o státním občanství České republiky, neboť tuto žádost žadatelka z obsahového i formálního hlediska skutečně podala. V případě, že zájem odvolatelky na získání českého státního občanství nadále přetrvává a žadatelka zamýšlí podat žádost o udělení státního občanství České republiky, jak vyplývá z podaného odvolání, odvolací správní orgán podotýká, že aby bylo možno udělit žadatelce státní občanství České republiky, je nezbytné rovněž splnit podmínky stanovené v ustanovení § 13 a násl. zákona o státním občanství České republiky. Zejména pak odvolací správní orgán upozorňuje odvolatelku na skutečnost, že jednou z podmínek pro udělení státního občanství České republiky je i trvalý pobyt na území České republiky. Žádost o udělení státního občanství České republiky pak lze podat výlučně u příslušného krajského úřadu, na území hl. města Prahy u příslušných městských částí (úřady městských částí Praha 1 – 22), a to dle místa trvalého pobytu žadatele. Jinými slovy řečeno, žádost o udělení státního občanství České republiky ve smyslu ustanovení § 13 zákona o státním občanství České republiky z povahy věci nelze podat prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v zahraničí.

S ohledem na zásadu zákonnosti výkonu veřejné správy, podle níž správní orgány vždy postupují v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky odvolací správní orgán závěrem konstatuje, že v daném případě nezbylo, než odvolání zamítnout a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdit.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

Mgr. Pavel Štefaňák

ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního
Magistrátu hlavního města Prahy

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor živnostenský a občanskosprávní
Oddělení matrik, státního občanství, voleb a územní orientace

MHMPXPQY2D5C

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:

MHMP 1227301/2025

Sp. zn.:

S-MHMP 77263/2025

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Jana Šťastná

236 002 904

Počet listů/příloh: **7/0**

Datum:

18.11.2025

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], [redacted], rozhodnutí odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 13. 11. 2024, č. j. UMČP1 641716/2024, kterým byla podle ustanovení § 47 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta žádost shora jmenovaného odvolatele o vydání osvědčení o státním občanství České republiky, a rozhodl **takto**:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se odvolání **zamítá** a napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se **potvrzuje**.

Odůvodnění

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 13. 11. 2024, č. j. UMČP1 641716/2024, byla zamítnuta žádost [redacted], nar. dne [redacted] v [redacted] o vydání osvědčení o státním občanství České republiky podaná podle § 42 a násl. zákona o státním občanství České republiky.

V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně zejména uvedl, že dne 29. 8. 2024 podal pan [redacted] [redacted] žádost o zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky. Žádost byla doručena správnímu orgánu prvního stupně dne 25. 9. 2024 a tímto dnem bylo zahájeno správní řízení.

Součástí žádosti byly následující doklady: žádost a dotazník ke zjištění státního občanství České republiky, cizozemský rodný a oddací list žadatele, cizozemský oddací list rodičů žadatele, cizozemské rodné listy rodičů žadatele, cizozemské úmrtní listy rodičů žadatele, doklad o nabytí státního občanství [redacted] otce

žadatele, listina o udělení československého státního občanství pro otce žadatele, kopie archivních materiálů týkajících se otce žadatele a kopie identifikační karty žadatele.

Správní orgán prvního stupně zahájil dne 25. 9. 2024 kompletní státoobčanské šetření ve spolupráci s Ministerstva vnitra České republiky, Archivní správou, za účelem zjištění státního občanství rodičů žadatele k datu narození žadatele, tzn. ke dni 30. 4. 1963. Výsledek archivního šetření obdržel správní orgán prvního stupně dne 30. 10. 2024.

Z výsledků archivního šetření a z předložených dokladů vyplývá, že ke dni narození žadatele, tzn. ke dni 30. 4. 1963 byl otec žadatele [REDAKCE], nar. dne [REDAKCE] v [REDAKCE] československým státním občanem. Československé státní občanství nabyl otec žadatele dne 1. 11. 1946 udělením. Matka žadatele, paní [REDAKCE] rozená [REDAKCE] nar. [REDAKCE] v [REDAKCE] byla ke dni narození žadatele cizí státní občankou. Rodiče žadatele uzavřeli sňatek dne [REDAKCE] v [REDAKCE]

Podle § 64 zákona o státním občanství České republiky se při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.

Podle zákona č. 194/1949 Sb., jehož účinnost byla od 1. 10. 1949 do 7. 5. 1969, dítě narozené v cizině nabývalo československé státní občanství za předpokladu, že oba rodiče byli československými státními občany. Pokud byl československým státním občanem pouze jeden z rodičů dítěte, potom dítě narozené v cizině nabylo československé státní občanství tehdy, požádal-li tento rodič ve lhůtě do 1 roku od narození dítěte krajský národní výbor – od 11. 11. 1958 okresní národní výbor v místě svého posledního trvalého pobytu na území republiky před odchodem do zahraničí o vyslovení souhlasu s nabytím československého státního občanství pro toto dítě a žádosti bylo vyhověno.

Správní orgán prvního stupně uvedl, že na základě provedeného šetření nebylo prokázáno, že by rodiče požádali o vyslovení souhlasu s nabytím československého státního občanství v roční lhůtě pro dítě, tj. pro žadatele.

Vzhledem k výše uvedenému nezbylo správnímu orgánu prvního stupně než konstatovat, že žadatel s ohledem na výše uvedené není státním občanem České republiky a tudíž mu nelze osvědčení o státním občanství České republiky vydat. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně si [REDAKCE] převzal [REDAKCE] dne 3. 1. 2025.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal [REDAKCE] dne 6. 1. 2025 včasné odvolání. Odvolatel v podaném odvolání primárně namítá, že jeho otec [REDAKCE], jeho prarodiče i praprarodiče byli [REDAKCE] přičemž otec a prarodiče žadatele přijeli [REDAKCE] v roce 1949 jako političtí uprchlíci, což ostatně dokládá přiložené potvrzení Červeného kříže ze dne 12. 9. 1950, které odvolatel k odvolání přikládá. Odvolatel také podotýká, že při podání jeho žádosti o zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky, byly všechny jím předložené doklady (včetně dokladu totožnosti) zkontrolovány, načež bylo [REDAKCE] potvrzeno, že veškerá jeho dokumentace je v pořádku.

Odvolatel dále argumentuje tím, že brzy po válce, v roce 1948, začala v Československu komunistická diktatura, kdy se mnoho lidí raději rozhodlo opustit svou vlast a uchýlit se do jiných zemí, než aby nadále žili v komunismu. Odvolatel má za to, že většina těchto uprchlíků si zachovala československé státní občanství. Dle odvolatele pak ustanovení zákona z roku 1949, které stanovilo, že osoby narozené mimo Československo v období od 1. 10. 1949 až do 5. 7. 1969, u nichž byl pouze jeden z rodičů československým státním občanem, nezískaly automaticky československé státní občanství narozením, pokud jej jeho rodiče nezaregistrovali u příslušných úřadů v Československu (což se v praxi dělo zřídka), představovalo dle odvolatele pouze další nástroj komunistického režimu k omezení práv a občanství uprchlíků. Dle odvolatele je dané omezení potomků v přímém rozporu se současným zákonem o státním občanství České republiky, konkrétně s ustanovením § 42 odst. 3, který naopak práva potomků podporuje a dle něhož platí, že žádost o vydání osvědčení, které se bude týkat zemřelé osoby, může podat

- a) příbuzný této osoby v řadě přímé, sourozenec, vdova nebo vdovec,
- b) fyzická osoba, která prokáže právní zájem na vydání osvědčení.

Odvolatel také rozsáhle popisuje rodinnou historii. Jeho otec opustil Československo v roce 1930, kdy

Později se stal Dále odvolatel uvádí, že politicko-ideologický režim, kterému bylo bývalé Československo vystaveno (a to jako oběť ničivé války v důsledku akcí třetích osob, nikoli vlastních) byl v poválečném období násilně integrován do zemí tvořených železnou oponou. Československo se tak ocitlo ve vnitřních konfliktech (viz. Pražské jaro, Varšavská smlouva a období „normalizace“), a to až do pokojného vyústění sametové revoluce, kdy nyní již Česká republika žije v demokracii. Dle odvolatele je zjevné, že jeho otec, jeho prarodiče i praprarodiče byli

V důsledku všech těchto skutečností se rodiče i prarodiče odvolatele rozhodli proti své vůli opustit střední Evropu a hledat klidný a důstojný život kdekoli jinde na světě, v daném případě v která je přivítala s otevřenou náručí. Otec odvolatele, v té době mladý muž ve věku sotva 20 let, který byl českým občanem, neměl jinou možnost než doprovázet své rodiče. Odvolatel dále dodává, že nyní po více než 76 letech od těchto událostí (jako by nestačila všechna neštěstí, která v minulosti postihla předky odvolatele) dochází dle odvolatele k represivnímu a perzekutivnímu rozšíření neštěstí i na potomky, jejichž práva byla omezena zákonem č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, který sloužil jako odvěta za populační exodus (emigraci) obyvatelstva potlačovaného komunistickou diktaturou. To vše se odehrávalo v poválečném období, které bylo pro všechny Evropany vysoce traumatizující.

Závěrem žadatel požaduje zohlednit všechny výše uvedené, specifické okolnosti, které byly na jeho rodině napáchány, tj.

Odvolatel dále požaduje zohlednit i skutečnost, že jeho otec byl československým, resp. českým státním občanem, a odvolatel tedy jako jeho přímý potomek má rovněž české státní občanství. S ohledem na všechny tyto skutečnosti odvolatel navrhuje přezkoumat a následně

vyhovět jeho žádosti o vydání osvědčení o státním občanství České republiky. Závěrem odvolatel současně navrhuje, aby do žádosti byli zahrnuti jeho zletilí potomci [REDACTED], nar. [REDACTED], a [REDACTED], nar. [REDACTED].

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu. Po tomto přezkoumání dospěl odvolací správní orgán k následujícím závěrům.

Při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky, se podle ustanovení § 64 zákona o státním občanství České republiky, postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.

Z obsahu spisového materiálu odvolací správní orgán zjistil, že odvolatel [REDACTED] se narodil dne [REDACTED] v [REDACTED]. S odkazem na výše citované ustanovení zákona o státním občanství České republiky bude státní občanství odvolatele posuzováno podle právní normy účinné v okamžiku jeho narození, tj. podle zákona č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, ve znění pozdějších předpisů, (dále také jako zákon č. 194/1949 Sb.), který nabytí československého státního občanství narozením upravoval v období od 1. 10. 1949 do 7. 5. 1969.

Na odvolatele pak dopadá ustanovení § 1 odst. 2 cit. zákona, podle něhož dítě, které se narodí v cizině, nabývá narozením státního občanství, jsou-li jeho otec i matka občany. Dítě, které se narodí v cizině a jehož otec nebo matka je občanem, kdežto druhý z rodičů je cizincem, nabývá státního občanství, vysloví-li s tím souhlas výkonný orgán okresního národního výboru na žádost toho z rodičů, který je občanem. Žádost o souhlas mohla být podána do jednoho roku od narození dítěte.

Státní občanství odvolatele posoudil odvolací správní orgán následovně. Matka odvolatele [REDACTED] [REDACTED], roz. [REDACTED], nar. dne [REDACTED] v [REDACTED], byla v okamžiku narození odvolatele cizí státní občankou. S ohledem na skutečnost, že manželství rodičů odvolatele bylo uzavřeno dne [REDACTED] v [REDACTED], odvolací správní orgán pro úplnost uvádí, že na základě § 2 výše cit. zákona č. 194/1949 Sb., nabývala cizinka československého státního občanství sňatkem s občanem, vyslovil-li krajský národní výbor na její žádost s nabytím souhlas. Žádost o souhlas mohla být podána již před sňatkem, nejpozději však do šesti měsíců po něm. I když byl souhlas udělen po sňatku, hledělo se na věc tak, jako by byla cizinka nabyta státního občanství dnem sňatku. Vzhledem k tomu, že odvolatel netvrdil ani neprokázal, že by jeho matka tuto žádost u příslušného československého státního orgánu podala, resp. že by nabyta československé státní občanství, a ani provedeným státoobčanským šetřením nebyla taková skutečnost prokázána, odvolací správní orgán na matku odvolatele pohlíží jako na cizího státního občana.

Z předložených dokladů a z výsledků šetření správního orgánu prvního stupně pak vyplývá, že ke dni narození odvolatele byl československým státním občanem pouze jeho otec [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED]. Otec odvolatele nabyl československé státní občanství udělením dle ústavního zákona č. 74/1946 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti, a to dne 1. 11. 1946, kdy složil slib věrnosti a převzal dekret o udělení československého státního občanství. Odvolací správní orgán pro

úplnost podotýká, že o československém, resp. českém státním občanství otce odvolatele není v tomto řízení sporu, přestože ve spisové dokumentaci se nachází rovněž žádost otce odvolatele o propuštění ze státního svazku československého z února 1948 a osvědčení o propuštění, vydané [REDAKCE]. Osvědčení o propuštění z československého státního svazku bylo totiž vydáno za podmínky, že nenabude-li jmenovaný do dvou let, kdy mu osvědčení bylo vydáno, cizího státního občanství, pozbude osvědčení účinnosti a jmenovaný se beze všeho stane znovu československým státním příslušníkem. Otec odvolatele však nabyl [REDAKCE] státní občanství až dne 1. 11. 1954, tj. po více než dvou letech od vydaného osvědčení o propuštění, a odvolací správní orgán má tedy za to, že [REDAKCE] byl ke dni narození odvolatele československým státním občanem. Otec odvolatele zároveň nebyl dohledán v žádné z evidencí osob, které pozbyly státní občanství Československé, resp. České republiky.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že správní orgán prvního stupně provedl státoobčanské šetření, a to ve věci podané žádosti o vyslovení souhlasu s nabytím československého státního občanství pro odvolatele. Z výsledků archivních šetření vyplývá, že se v archivní evidenci taková žádost nenachází, a ani odvolatel doklad tohoto typu nepředložil. Ze spisové dokumentace je naopak patrné, že sám odvolatel si je vědom skutečnosti, že jeho otec nikdy takovouto žádost vůči příslušnému orgánu nepodal, neboť v podaném odvolání opakovaně argumentuje tím, že [REDAKCE].

Ze shora uvedeného proto vyplývá, že odvolatel [REDAKCE] nenabyl narozením československého státní občanství. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno, že by odvolatel nabyl československé a následně české státní občanství později některým ze zákonných způsobů nabytí státního občanství, nelze než konstatovat, že odvolatel není státním občanem České republiky a správní orgán prvního stupně nepochybil, když jeho žádosti o vydání osvědčení o státním občanství České republiky zamítl.

K obsahu odvolací argumentace uvádí správní orgán následující. K otázce posouzení státního občanství odvolatele a jeho rodičů se odvolací správní orgán vyjádřil výše a s odkazem na již uvedené není podle jeho názoru nutné provádět další šetření, neboť ze obsahu spisu je zřejmé, že otec odvolatele nepožádal v zákonné lhůtě, tj. do jednoho roku od narození odvolatele o souhlas s nabytím československého státního občanství pro svého syna. Aniž by odvolací správní orgán jakkoli zlehčoval tvrzení, že tehdejší doba byla pro otce odvolatele, který [REDAKCE] nesmírně obtížná, zákon v tomto případě neumožňoval ani neumožňuje prominutí shora uvedené podmínky či nahrazení souhlasu jiným způsobem. Podmínka stanovená *expressis verbis* v §1 odst. 2 zákona č. 194/1949 Sb. je formulována absolutně a nedává správním orgánům žádnou možnost uvážení, v jehož rámci by bylo možno přihlídnout k okolnostem konkrétního případu.

Co se dále týká námitek odvolatele kritických k tehdejšímu komunistickému režimu v Československu, z nichž implicitně vyplývá, že otec odvolatele [REDAKCE]

[REDAKCE], pak odvolací správní orgán v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2008, č. j. 6 As 34/2007-82, dle kterého „požadavek souhlasu s nabytím státního občanství měl zákonný podklad v § 1 zákona č. 194/1949 Sb. které dopadalo na všechny podřaditelné případy bez rozdílu. K tvrzením stěžovatele o důvodech bránících matce v podání žádosti nelze přihlídnout, neboť tu není žádné negativní rozhodnutí o

žádosti, které by případě mohlo být odrazem postoje tehdejší výkonné moci k osobě matky odvolatele. Za situace, kdy matka stěžovatele nepodala potřebnou žádost, ať již z jakýchkoli příčin, nemohlo proběhnout řízení o vyslovení souhlasu příslušným orgánem. Tvzení stěžovatele, že matka byla v důsledku politické perzekuce fakticky vyloučena z možnosti podat uvedenou žádost, tak Nejvyšší správní soud hodnotí jako pouhé domněnky stěžovatele.“ Dále je možné poukázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2006, č. j. 7 As 46/2005-54, který k tomuto shodně uvádí: „Pokud tedy pro nabytí občanství narozením (filiací) vyžadoval (...) tehdy platný zákon o nabývání a pozbývání občanství splnění dvou podmínek, a to žádost rodiče, který byl státním občanem Československé republiky, a souhlas s ní vyslovený příslušným státním orgánem, nejednalo se o právní stav, který má diskriminační povahu (...) Tvzení stěžovatele, že jeho matka měla pouze teoretickou možnost dosáhnout souhlasu s udělením občanství stěžovateli, neboť byla vyloučen politickou realitou dané doby, je ničím nepodloženou domněnkou, (...). Nebyla-li žádost nikdy podána, nelze po více jak čtyřiceti letech spekulovat, jaké by bývalo bylo stanovisko příslušného státního orgánu v případě jejího podání.“

Z nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2007, sp. zn. IV. ÚS 580/06 – 1 vyplývá, že ... „je nutno přisvědčit stěžovateli, že o žádosti rodiče dle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 194/1949 Sb. rozhodoval národní výbor dle své volné úvahy (srov. Černý J., Valášek M., České státní občanství, Linde, Praha 1996, str. 73), a že tedy z dnešního pohledu uvedená právní úprava nevyhovuje výše specifikovaným požadavkům především z hlediska zákazu arbitrárnosti v rozhodování státních orgánů. Tehdejší právní věda jak tuzemská, tak zahraniční, však nezpochybovala dovolenost absolutně volné právní úvahy státního orgánu, přičemž bipolitismus byl v rozhodné době i před ní vnímán oboustranně, tj. jak ze strany USA, tak i ze strany československé, jako nežádoucí. Mimoto vzhledem k tomu, že stěžovatelova matka žádost o souhlas s nabytím státního občanství stěžovatelem nepodala, nelze spekulovat, zda v konkrétním stěžovatelově případě by rozhodnutí národního výboru bylo stíženo svévolí, čímž by (tenkrát) došlo k porušení stěžovateli ústavně zaručených lidských práv. Jádrem věci totiž je - jak na to správně poukázal již Městský soud v Praze - že nebylo-li státní občanství nabyto, nemohl se stěžovatel úspěšně domoci vydání osvědčení o tom, že nabyto bylo.“

V kontextu s výše uvedeným považuje odvolací správní orgán za nezbytné uvést, že fyzické osoby, které s ohledem na podmínku uvedenou v ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 194/1949 Sb., nenabývaly československé státní občanství, mohly s odkazem na ustanovení § 33 zákona o státním občanství České republiky nabytí státní občanství České republiky na základě prohlášení. Zákonodárce však lhůtu pro podání tohoto prohlášení omezil pouze na dobu jednoho roku od data nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. nejpozději do 31. 12. 2014. Této možnosti nabytí státního občanství České republiky však odvolatel ve stanovené lhůtě nevyužil.

Argumentace odvolatele, že při podání jeho žádosti o zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky, byly všechny jím předložené doklady (včetně dokladu totožnosti) zkontrolovány, načež bylo příslušnými konzulárními pracovníky na GK ČR v [REDAKCE] potvrzeno, že dokumentace odvolatele je v pořádku, je v daném kontextu irelevantní. Ačkoliv lze žádost ve smyslu ustanovení § 42 zákona o státním občanství České republiky v cizině podat prostřednictvím zastupitelského úřadu, pak tento osvědčení o státním občanství nevydává, ani žádost z obsahového hlediska nikterak neposuzuje, pouze ji bezodkladně zašle příslušnému krajskému úřadu v České republice, který po provedeném šetření a za situace, že podmínky pro vydání osvědčení jsou splněny, vydá žadateli osvědčení.

V opačném případě se žádost žadatele zamítne. Osvědčení o státním občanství České republiky je pouze deklaratorním správním aktem, jehož vydáním se státní občanství České republiky nenabývá, ale pouze se jím osvědčuje již existující státoobčanský status. Posouzení způsobilosti žadatele k získání tohoto osvědčení pak vychází výhradně z objektivních, zákonem stanovených kritérií.

Závěrem pak odvolací správní orgán pro úplnost uvádí, že v případě, že zájem odvolatele na získání českého státního občanství nadále přetrvává, je možnost využít jiného zákonem předvídaného způsobu nabytí státního občanství, a to udělení za splnění podmínek uvedených v ustanovení § 13 a násl. zákona o státním občanství České republiky.

Pro úplnost pak odvolací správní orgán reaguje i na požadavek odvolatele, aby do podané žádosti byli zahrnuti i jeho přímí, již zletilí potomci [REDAKCE], nar. [REDAKCE] a [REDAKCE], nar. [REDAKCE]. Odvolací správní orgán k tomu podotýká, že dle ustanovení § 42 zákona o státním občanství České republiky se osvědčení vydává na žádost fyzické osoby, o jejíž státní občanství se jedná. Pouze za dítě mladší 15 let mohou podat žádost o vydání osvědčení jeho zákonní zástupci nebo opatrovník, který k žádosti připojí pravomocné rozhodnutí soudu o svém ustanovení. Z toho důvodu nelze k požadavku odvolatele na rozšíření jeho žádosti o další účastníky řízení přihlídnout, resp. je na zletilých potomcích odvolatele, aby případně u příslušného orgánu podali samostatnou žádost o zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky, budou-li to považovat za účelné. Teprve tímto úkonem lze zahájit správní řízení ve věci.

S ohledem na zásadu zákonnosti výkonu veřejné správy, podle níž správní orgány vždy postupují v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky odvolací správní orgán závěrem konstatuje, že v daném případě nezbylo, než odvolání zamítnout a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdit.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

Mgr. Pavel Štefaňák

ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního
Magistrátu hlavního města Prahy

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:

MHMP 1132965/2025

Sp. zn.:

S-MHMP 211853/2025

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Jana Šťastná

236 002 904

Počet listů/příloh: **7/0**

Datum:

14.11.2025

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], [redacted], zastoupeného zmocněncem [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], usnesení odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 8. 10. 2024, č. j. UMCP1 552072/2024, kterým bylo přerušeno správní řízení ve věci prohlášení o nabytí státního občanství České republiky učiněného prohašovatelem podle ustanovení § 32 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „zákon o státním občanství České republiky“), a rozhodl **takto**:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, se odvolání **zamítá** a napadené usnesení správního orgánu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění

Usnesením správního orgánu prvního stupně ze dne 8. 10. 2024, č. j. UMCP1 552072/2024, bylo podle ustanovení § 64 odst. 1 písmene a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), současně s výzvou k odstranění vad žádosti přerušeno správní řízení ve věci prohlášení [redacted] o nabytí státního občanství České republiky učiněného podle ustanovení § 32 zákona o státním občanství České republiky.

V odůvodnění napadeného usnesení správní orgán prvního stupně především uvedl, že řízení se přerušuje pro nedostatek náležitostí prohlášení (pro vady prohlášení) o nabytí státního občanství České republiky podle § 32 zákona o státním občanství České republiky, neboť prohašovatel k učiněnému prohlášení nepředložil zákonem požadovaný doklad o tom, že není státním občanem Slovenské republiky. Správní orgán prvního

stupně uvedl, že tyto nedostatky brání v dalším řízení ve věci. Vzhledem k tomu, že učiněné prohlášení o nabytí státního občanství České republiky nemá všechny náležitosti podání, byl prolašovatel vyzván k odstranění vad podání výzvou č. j. 552072/2024 ze dne 8. 10. 2024 a současně bylo řízení podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno na dobu šesti měsíců od nabytí právní moci tohoto usnesení.

Ve výzvě k odstranění vad žádosti správní orgán prvního stupně především uvedl, že mu jako orgánu věcně a místně příslušnému bylo dne 25. 9. 2024 doručeno prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle § 32 zákona o státním občanství, učiněné panem [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a že k prohlášení je nutno mimo jiné doložit také doklad o tom, že prolašovatel není státním občanem Slovenské republiky. Dále správní orgán prvního stupně v souladu s § 45 odst. 2 správního řádu vyzval prolašovatele, aby ve lhůtě 6 měsíců výše uvedený nedostatek podaného prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle § 32 zákona o státním občanství České republiky odstranil, tj. aby doložil doklad o tom, že není k datu podání občanem Slovenska. Současně správní orgán prvního stupně prolašovatele upozornil na skutečnost, že dle § 66 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky doklady vystavené orgány cizího státu, jejichž předložení stanovuje tento zákon, se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, a opatřené úředními překlady do českého jazyka, s výjimkou listin vystavených ve slovenském jazyce a listin vydaných orgány cizího státu, jejichž součástí je vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie. Správní orgán prvního stupně v závěru výzvy uvedl, že nebude-li nedostatek podané žádosti ve stanovené lhůtě odstraněn, bude předmětné správní řízení ve věci prohlášení o nabytí státního občanství České republiky v souladu s § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno. Oznámení o zahájení správního řízení ve smyslu ustanovení § 47 odst. 1 správního řádu, výzva k odstranění vad žádosti a napadené usnesení byly prolašovateli doručeny [REDAKCE] prostřednictvím jeho zmocněnce [REDAKCE] dne 6. 1. 2025.

Proti usnesení správního orgánu prvního stupně podal prolašovatel dne 15. 1. 2025 včasné odvolání. V odvolání odvolatel zejména uvedl, že s přerušением správního řízení nesouhlasí. Dle názoru odvolatele bylo řízení přerušeno z důvodu údajného nedostatku dokladů potvrzujících, že odvolatel není občanem Slovenské republiky, a to i přesto, že odvolatel předložil správnímu orgánu prvního stupně důkazní prostředky, které jednoznačně splňují zákonné požadavky. Tyto byly ovšem dle odvolatele nesprávně ignorovány. Odvolatel zejména uvedl, že doložil čestné prohlášení a další důkazy, které splňují zákonné požadavky podle cit. zákonných ustanovení, přičemž správní orgán má zákonnou povinnost tyto prostředky zohlednit a akceptovat je jako plnohodnotné důkazy, a to zejména v případě, že požadovaný oficiální dokument není objektivně dostupný z důvodu právních překážek v jurisdikci cizího státu.

Odvolatel dále uvedl, že jeho matka [REDAKCE] již byla úspěšně uznána jako občanka České republiky a bylo prokázáno, že není občankou Slovenské republiky. Kopie jejího pasu byla přiložena k žádosti odvolatele jako důkaz, což potvrzuje, že požadavek na doložení dokumentu vydaného Slovenskou republikou postrádá logiku a je neproveditelný.

Odvolatel má za to, že správní orgán prvního stupně nesprávně posoudil skutkový stav a nesprávně aplikoval následující ustanovení. Dle § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, včetně těch, které svědčí ve prospěch účastníka řízení. V daném případě pak dle názoru odvolatele správní orgán prvního stupně zjevně opomněl zvážit nejen důkazy, které účastník řízení předložil, ale také jejich relevanci pro posouzení případu.

Odvolatel se dále domnívá, že ačkoli ustanovení § 32 odst. 4 písm. c) zákona o státním občanství České republiky hovoří o předložení dokladu o tom, že prohlašovatel není státním občanem Slovenské republiky, nikde není uvedeno, že takový doklad musí být vydán slovenskými úřady. Nadto dle odvolatele slovenská legislativa, konkrétně zákon č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve Slovenskej republiky, neumožňuje vydání dokumentu, který by prokazoval absenci slovenského státního občanství. Z těchto důvodů je požadavek na předložení požadovaného dokladu neopodstatněný a právně neudržitelný.

Odvolatel také odkazuje na ustanovení § 51 správního řádu, dle kterého mohou být použity všechny důkazní prostředky, které jsou adekvátní a dostatečné ke zjištění stavu věci, pokud nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Dle § 53 odst. 5 cit. správního řádu mohou být listiny nahrazeny čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí. Tyto prostředky byly předloženy a měly by tudíž být akceptovány.

Závěrem odvolatel poukazuje také na logickou nesrovnalost s případem jeho matky, [REDAKCE] [REDAKCE] kdy jeho matka získala osvědčení o státním občanství České republiky. Zároveň bylo prokázáno, že jeho matka není státní občankou Slovenské republiky a jako její přímý potomek nemůže být odvolatel považován za potenciálního občana Slovenska. I tato skutečnost dle odvolatele potvrzuje, že požadavek na doložení absence slovenského občanství Slovenskou republikou postrádá právní opodstatnění. Odvolatel s ohledem na výše uvedené navrhuje, aby odvolací správní orgán zrušil usnesení správního orgánu prvního stupně a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně s tím, že správní orgán prvního stupně je povinen akceptovat čestné prohlášení odvolatele a jiné důkazy jako dostatečné potvrzení absence slovenského státního občanství.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání usnesení předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání, v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu. Po tomto přezkoumání odvolací správní orgán dospěl k následujícím závěrům.

Dle ustanovení § 32 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky může prohlášením nabýt státní občanství České republiky fyzická osoba, která byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky a nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky. Nabytí státního občanství České republiky tímto způsobem není umožněno fyzické osobě, která je ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.

Dle § 32 odst. 2 cit. zákona fyzická osoba, jež je v přímé linii potomkem bývalého občana podle odstavce 1, může státní občanství České republiky nabýt prohlášením, pokud nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky.

Dle § 32 odst. 4 cit. zákona prohlašovatel k prohlášení připojí

- a) rodný list,
- b) oddací list, doklad o vzniku partnerství, případně doklad o rozvodu manželství, doklad o zrušení partnerství, úmrtní list zemřelého manžela nebo partnera,
- c) doklad o tom, že není státním občanem Slovenské republiky.

Podle ustanovení § 66 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky doklady vystavené orgány cizího státu, jejichž předložení stanovuje tento zákon, se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, a opatřené úředními překlady do českého jazyka, s výjimkou listin vystavených ve slovenském jazyce a listin vydaných orgány cizího státu, jejichž součástí je vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie.

Odvolací správní orgán s přihlédnutím k výše uvedenému konstatuje, že správní orgán prvního stupně nepochybil, když vyzval odvolatele k předložení zákonem požadovaného dokladu o neexistenci slovenského státního občanství. Primárně je nutno podotknout, že ustanovení § 32 zákona o státním občanství České republiky explicitně stanoví, že k prohlášení o státním občanství je nezbytné mimo jiné doložit i doklad o tom, že prohlašovatel není státním občanem Slovenské republiky. Tento požadavek je tedy zákonnou podmínkou a slouží k jednoznačnému a ověřitelnému prokázání stavu, který je rozhodný pro posouzení učiněného prohlášení. Jinými slovy, předložení daného dokladu je podmínkou ex lege, jejíž prokázání je nezbytné pro nabytí státního občanství České republiky prohlášením ve smyslu shora cit. ustanovení.

K námitce odvolatele, že slovenská legislativa, konkrétně zákon č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve Slovenskej republiky, neumožňuje vydání dokumentu, který by prokazoval absenci slovenského státního občanství, a proto je požadavek na předložení požadovaného dokladu neopodstatněný a právně neudržitelný, odvolací správní orgán uvádí následující. Z informací, které má odvolací správní orgán k dispozici ze své úřední činnosti jakož i z oficiálních webových stránek Ministerstva vnitra Slovenské republiky je odvolacímu správnímu orgánu známo, že Slovenská republika, resp. Okresný úrad Bratislavy, odbor všeobecnej vnútornej správy, vydává doklad o zamítnutí žádosti o osvědčení o státním občanství, který zároveň potvrzuje, že dotyčná osoba není občanem Slovenské republiky.

Na tomto místě lze citovat i ustanovení § 9a odst. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve Slovenskej republiky, dle kterého: „*ak sa zistilo, že žiadateľ nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo na základe predložených dokladov nemožno štátne občianstvo Slovenskej republiky zistiť alebo nemožno jednoznačne identifikovať osobu žiadateľa a žiadateľ na výzvu okresného úradu v sídle kraja nedoplnil potrebné doklady v určenej lehote, okresný úrad v sídle kraja žiadosť o vydanie osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky zamietne a písomne odôvodní, prečo nemožno žiadosť vyhovieť. Ak bola žiadosť o vydanie osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky zamietnutá z dôvodu, že žiadateľ nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, okresný úrad v sídle kraja*

oznámí tuto skutečnost subjektom uvedeným v § 9 ods. 14 a zaznamená ju do registra obyvateľov Slovenskej republiky.“

K námitce odvolatele, že doklad samotný pak nemusí být vydán slovenskými úřady, odvolací správní orgán zdůrazňuje, že otázka státního občanství spadá do oblasti suverénního práva každého státu. Koncepce právní úpravy státního občanství vychází z principu suverenity státní moci, tedy, že každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci vstupovat na jeho území, pobývat na něm a případně získat občanství (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, či ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99). Ústavní soud přitom v minulosti opakovaně zdůraznil, že v případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká *ex lege*, ale na základě rozhodnutí příslušného orgánu státu, má stát svrchované právo rozhodnout, zda určité osobě občanství udělí, a pokud tak neučiní, neporušuje tím žádná základní práva. Činit závazný závěr týkající se slovenského státního občanství odvolatele správním orgánům České republiky nepřísluší, neboť rozhodnutí o tom, zda je konkrétní osoba občanem Slovenské republiky, náleží výlučně do kompetence slovenských státních orgánů.

Z obsahu spisového materiálu odvolací správní orgán dále zjistil, že odvolatel k prohlášení o nabytí státního občanství České republiky doložil namísto požadovaného dokladu toliko čestné prohlášení, že on ani jeho předci nikdy nezískali státní občanství Slovenské republiky a že nikdy nebyli slovenskými státními příslušníky. V podaném odvolání odvolatel odkázal na ustanovení § 53 odst. 5 správního řádu, dle kterého mohou být listiny nahrazeny čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí. Odvolatel však opomněl citovat i první část věty daného ustanovení, tj. že předložení listiny je možné nahradit čestným prohlášením pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním zákonem. Zákon o státním občanství České republiky, jako *lex specialis* však v rámci prohlášení o nabytí státního občanství České republiky takovouto možnost účastníkům řízení nedává. Čestné prohlášení jako náhrada dokladů je podle § 19 písm. e) zákona o státním občanství České republiky připuštěno pouze u doložení bezúhonnosti, nikoliv u dokladu potvrzujícího absenci slovenského občanství.

Odvolatel ve svém podání dále poukazuje na skutečnost, že jeho matce paní [REDAKCE] byla v minulosti vydána listina o nabytí státního občanství České republiky na základě prohlášení dle § 32 zákona o státním občanství České republiky a že v rámci tohoto řízení bylo prokázáno, že jeho matka není státní občankou Slovenské republiky. Odvolatel z této skutečnosti dovozuje, že jako její přímý potomek nemůže být sám považován za občana Slovenské republiky, a proto by správní orgán neměl v jeho případě požadovat doložení této skutečnosti.

K této námitce odvolací správní orgán uvádí, že správní řízení vedené ve věci prohlášení o nabytí státního občanství České republiky je řízení individuální a vztahuje se pouze na konkrétního účastníka (účastníky) vůči kterému (kterým) se dané řízení vede. Skutečnost, že matka odvolatele nabyla v roce 2022 na základě učiněného prohlášení státní občanství České republiky, nezakládá automatický nárok na stejné rozhodnutí v případě jiného účastníka řízení, byť se jedná o jejího potomka. Každé řízení se posuzuje samostatně a na základě důkazů předložených konkrétním účastníkem řízení.

Rovněž nelze akceptovat tvrzení, že jestliže matka odvolatele není slovenskou státní občankou, nutně i odvolatel nemůže mít slovenské státní občanství. Slovenské právní předpisy upravují nabývání a pozbývání státního občanství nezávisle a existují situace, kdy může potomek nabyt státní občanství Slovenské republiky, přestože jeho rodič jej nenabyl nebo jej pozbyl. Nelze vyloučit, že odvolatel mohl slovenské státní občanství mezitím získat nezávisle na právním postavení své matky, např. udělením. Nadto odvolatel odvozuje své právo učinit prohlášení ve smyslu § 32 zákona o státním občanství České republiky nikoli od své matky, ale od svých předků, a to děda, [REDAKCE] nar. [REDAKCE] resp. praděda [REDAKCE] nar. [REDAKCE] v [REDAKCE] který nabyl československé státní občanství podle ustanovení § 1 odst. 1 ústavního zákona č. 236/1920 Sb., kterým se doplňují a mění dosavadní ustanovení o nabývání a pozbývání státního občanství a práva domovského v republice Československé.

S ohledem na výše uvedené proto odvolací správní orgán trvá na tom, že povinnost prohašovatele doložit absenci slovenského státního občanství není nadbytečná ani právně neodůvodněná. Tato skutečnost musí být prokazatelně doložena v rámci řízení, nikoli pouhým odkazem na dřívější rozhodnutí vydané jiné osobě, byť v rodinném vztahu k odvolateli. Z výše uvedených důvodů odvolací správní orgán nepřisvědčuje názoru odvolatele, že v jeho případě postačuje přijmout čestné prohlášení či odkaz na rozhodnutí ve věci jeho matky jako dostatečný důkaz o tom, že odvolatel není státním občanem Slovenské republiky. Věcné posouzení učiněného prohlášení vyžaduje, aby odvolatel ve smyslu § 32 zákona o státním občanství ČR a § 50 odst. 1 správního řádu doložil veškeré skutečnosti rozhodné pro posouzení svého nároku, včetně jednoznačného potvrzení o absenci slovenského státního občanství.

S ohledem na zásadu zákonnosti výkonu veřejné správy, podle níž správní orgány vždy postupují v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky, odvolací správní orgán závěrem konstatuje, že správní orgán prvního stupně postupoval zcela v souladu se zákonem i mezinárodními smlouvami, když i nadále po odvolateli požadoval doložit doklad o tom, že není státním občanem Slovenské republiky.

Na základě shora uvedených skutečností proto odvolacímu správnímu orgánu nezbylo, než v daném případě odvolání zamítnout a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdit.

Závěrem považuje odvolací správní orgán za nezbytné vyjádřit se rovněž k procesní stránce věci, konkrétně k otázce zastoupení účastníka řízení. Dne 23. 2. 2024 podal prohašovatel [REDAKCE] [REDAKCE] prohlášení podle § 32 zákona o státním občanství České republiky. Správní orgán prvního stupně následně dne 8. 10. 2024 vydal usnesení o přerušení řízení podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu, z důvodu vad podání, které bránily v jeho pokračování. Toto usnesení bylo doručeno zmocněnci účastníka řízení, kterým je pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE] prostřednictvím [REDAKCE] [REDAKCE] na základě předložené plné moci. Zmocněnec usnesení převzal dne 6. 1. 2025. Dne 15. 1. 2025 bylo proti tomuto usnesení podáno odvolání, ovšem nikoli prostřednictvím zmocněnce, nýbrž samotným účastníkem řízení. Plná moc, na jejímž základě zmocněnec jednal, přitom byla založena do správního spisu až dne 8. 4. 2025 a podle jejího obsahu se jedná o tzv. procesní (generální) plnou moc.

Dle § 33 odst. 1 správního řádu si účastník může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce.

Dle § 34 odst. 1, 2 a 3 správního řádu zástupce podle § 32 a 33 v řízení vystupuje jménem zastoupeného. Z úkonů zástupce vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému. S výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak. V pochybnostech o rozsahu zastoupení platí, že zástupce je oprávněn vystupovat jménem zastoupeného v celém řízení.

Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011-81, „zastoupení účastníka řízení zmocněncem ze zahraničí je přípustné, neboť každý má právo zvolit si zástupce pro řízení podle své volné úvahy, nehlédě na státní příslušnost či místo trvalého pobytu zmocněnce (§ 33 odst. 1 správního řádu z roku 2004). Pouze ve výjimečných případech, zjistí-li správní orgán, že v konkrétním případě došlo ke zneužití práva na zastoupení, není povinen přiznat takovému zastoupení účinky.“

Z komentáře k danému ustanovení vyplývá, že v běžných případech se doručuje pouze zástupci. Výjimkou jsou situace, kdy zákon stanoví osobní účast zastoupeného – např. při předvolání k výslechu. Ve výjimečných případech je rovněž možné, aby správní orgán doručoval i samotnému účastníkovi řízení, i když osobní účast není výslovně vyžadována (Vedral, 2006, s. 256–257).¹

S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že přestože odvolatel učinil odvolání osobně, v řízení je zastoupen zmocněncem, přičemž plná moc nebyla k dnešnímu dni vypovězena. Za daných okolností bude proto s ohledem na shora uvedené rozhodnutí o odvolání doručováno výhradně zmocněnci ve smyslu § 34 odst. 3 správního řádu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

v z. JUDr. Martina Staňková
vedoucí oddělení právního

Mgr. Pavel Štefaňák
ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního
Magistrátu hlavního města Prahy

¹ FIALA, Z., FRUMAROVÁ, K., VETEŠNÍK, P., ŠKUREK, M., HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., SOVOVÁ, O., SCHEU, L. *Správní řád: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-7-23]. ASPI_ID KO500_p12004CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

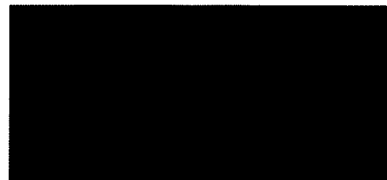

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor živnostenský a občanskosprávní
Oddělení matrik, státního občanství, voleb a územní orientace

MHMPXPQU0VS9

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:

MHMP 1132386/2025

Sp. zn.:

S-MHMP 211843/2025

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Jana Šťastná

236 002 904

Počet listů/příloh: **7/0**

Datum:

14.11.2025

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], zastoupené zmocněncem [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted] usnesení odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 10. 2024, č. j. UMCP1 557326/2024, kterým bylo přerušeno správní řízení ve věci prohlášení o nabytí státního občanství České republiky učiněného prohlášovatelkou podle ustanovení § 32 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „zákon o státním občanství České republiky“), a rozhodl takto:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, se odvolání **zamítá** a napadené usnesení správního orgánu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění

Usnesením správního orgánu prvního stupně ze dne 8. 10. 2024, č. j. UMCP1 552072/2024, bylo podle ustanovení § 64 odst. 1 písmene a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), současně s výzvou k odstranění vad žádosti přerušeno správní řízení ve věci prohlášení [redacted] o nabytí státního občanství České republiky učiněného podle ustanovení § 32 zákona o státním občanství České republiky.

V odůvodnění napadeného usnesení správní orgán prvního stupně především uvedl, že řízení se přerušuje pro nedostatek náležitostí prohlášení (pro vady prohlášení) o nabytí státního občanství České republiky podle § 32 zákona o státním občanství České republiky, neboť prohlášovatelka k učiněnému prohlášení nepředložila zákonem požadovaný doklad o tom, že není státní občankou Slovenské republiky. Správní

orgán prvního stupně uvedl, že tyto nedostatky brání v dalším řízení ve věci. Vzhledem k tomu, že učiněné prohlášení o nabytí státního občanství České republiky nemá všechny náležitosti podání, byla prolašovatelka vyzvána k odstranění vad podání výzvou č. j. 557326/2024 ze dne 9. 10. 2024 a současně bylo řízení podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno na dobu šesti měsíců od nabytí právní moci tohoto usnesení.

Ve výzvě k odstranění vad žádosti správní orgán prvního stupně především uvedl, že mu jako orgánu věcně a místně příslušnému bylo dne 25. 9. 2024 doručeno prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle § 32 zákona o státním občanství učiněné [REDAKCE], nar. [REDAKCE], [REDAKCE], a že k prohlášení je nutno mimo jiné doložit také doklad o tom, že prolašovatelka není státním občanem Slovenské republiky. Dále správní orgán prvního stupně v souladu s § 45 odst. 2 správního řádu vyzval prolašovatelku, aby ve lhůtě 6 měsíců výše uvedený nedostatek podaného prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle § 32 zákona o státním občanství České republiky odstranila, tj. aby doložila doklad o tom, že není k datu podání občankou Slovenska. Současně správní orgán prvního stupně prolašovatelku upozornil na skutečnost, že dle § 66 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky doklady vystavené orgány cizího státu, jejichž předložení stanovuje tento zákon, se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, a opatřené úředními překlady do českého jazyka, s výjimkou listin vystavených ve slovenském jazyce a listin vydaných orgány cizího státu, jejichž součástí je vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie. Správní orgán prvního stupně v závěru výzvy uvedl, že nebude-li nedostatek podané žádosti ve stanovené lhůtě odstraněn, bude předmětné správní řízení ve věci prohlášení o nabytí státního občanství České republiky v souladu s § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno. Oznámení o zahájení správního řízení ve smyslu ustanovení § 47 odst. 1 správního řádu, výzva k odstranění vad žádosti a napadené usnesení byly prolašovatelce doručeny [REDAKCE] prostřednictvím jejího zmocněnce [REDAKCE] dne 6. 1. 2025.

Proti usnesení správního orgánu prvního stupně podal prolašovatelka dne 15. 1. 2025 včasné odvolání. V odvolání odvolatelka zejména uvedla, že s přerušением správního řízení nesouhlasí. Dle názoru odvolatelky bylo řízení přerušeno z důvodu údajného nedostatku dokladů potvrzujících, že odvolatelka není občankou Slovenské republiky, a to přesto, že odvolatelka předložila správnímu orgánu prvního stupně důkazní prostředky, které jednoznačně splňují zákonné požadavky. Tyto však byly dle odvolatelky nesprávně ignorovány. Odvolatelka zejména uvedla, že doložila čestné prohlášení a další důkazy, které splňují zákonné požadavky podle cit. zákonných ustanovení, přičemž správní orgán má zákonnou povinnost tyto prostředky zohlednit a akceptovat je jako plnohodnotné důkazy, a to zejména v případě, že požadovaný oficiální dokument není objektivně dostupný z důvodu právních překážek v jurisdikci cizího státu.

Odvolatelka dále uvedl, že její otec [REDAKCE], nar. [REDAKCE], byl již úspěšně uznán jako občan České republiky a bylo prokázáno, že není občanem Slovenské republiky. Kromě toho sestra odvolatelky [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a synovec odvolatelky [REDAKCE], nar. [REDAKCE], byli také uznáni jako občané České republiky a obdrželi české pasy. Dle odvolatelky tedy požadavek na doložení dokumentu vydaného Slovenskou republikou postrádá logiku a je neproveditelný.

Odvolatelka má za to, že správní orgán prvního stupně nesprávně posoudil skutkový stav a nesprávně aplikoval následující ustanovení. Dle § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, včetně těch, které svědčí ve prospěch účastníka řízení. V daném případě pak dle názoru odvolatelky správní orgán prvního stupně zjevně opomněl zvážit nejen důkazy, které účastník řízení předložil, ale také jejich relevanci pro posouzení případu.

Odvolatelka se dále domnívá, že ačkoli ustanovení § 32 odst. 4 písm. c) zákona o státním občanství České republiky hovoří o předložení dokladu o tom, že prohlášovatelka není státním občanem Slovenské republiky, nikde není uvedeno, že takový doklad musí být vydán slovenskými úřady. Nadto dle odvolatelky slovenská legislativa, konkrétně zákon č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve Slovenskej republiky, neumožňuje vydání dokumentu, který by prokazoval absenci slovenského státního občanství. Z těchto důvodů je požadavek na předložení požadovaného dokladu neopodstatněný a právně neudržitelný.

Odvolatelka také odkazuje na ustanovení § 51 správního řádu, dle kterého mohou být použity všechny důkazní prostředky, které jsou adekvátní a dostatečné ke zjištění stavu věci, pokud nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Dle § 53 odst. 5 cit. správního řádu mohou být listiny nahrazeny čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí. Tyto prostředky byly předloženy a měly by tudíž být akceptovány.

Závěrem odvolatelka poukazuje také na logickou nesrovnalost s případem jejího otce a dalších příbuzných, kdy otec odvolatelky již získal osvědčení o státním občanství České republiky. Zároveň bylo prokázáno, že otec, sestra i synovec odvolatelky nejsou státními občany Slovenské republiky a odvolatelka jako jejich přímá příbuzná nemůže být považována za potenciálního občana Slovenska. I tato skutečnost dle odvolatelky potvrzuje, že požadavek na doložení absence slovenského občanství Slovenskou republikou postrádá právní opodstatnění. Odvolatelka s ohledem na výše uvedené navrhuje, aby odvolací správní orgán zrušil usnesení správního orgánu prvního stupně a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně s tím, že správní orgán prvního stupně je povinen akceptovat čestné prohlášení odvolatelky a jiné důkazy jako dostatečné potvrzení absence slovenského státního občanství.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání usnesení předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání, v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu. Po tomto přezkoumání odvolací správní orgán dospěl k následujícím závěrům.

Dle ustanovení § 32 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky může prohlášením nabýt státní občanství České republiky fyzická osoba, která byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky a nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky. Nabytí státního občanství České republiky tímto způsobem není umožněno fyzické osobě, která je ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.

Dle § 32 odst. 2 cit. zákona fyzická osoba, jež je v přímé linii potomkem bývalého občana podle odstavce 1, může státní občanství České republiky nabýt prohlášením, pokud nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky.

Dle § 32 odst. 4 cit. zákona prohlašovateli k prohlášení připojí

- a) rodný list,
- b) oddací list, doklad o vzniku partnerství, případně doklad o rozvodu manželství, doklad o zrušení partnerství, úmrtí list zemřelého manžela nebo partnera,
- c) doklad o tom, že není státním občanem Slovenské republiky.

Podle ustanovení § 66 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky doklady vystavené orgány cizího státu, jejichž předložení stanovuje tento zákon, se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, a opatřené úředními překlady do českého jazyka, s výjimkou listin vystavených ve slovenském jazyce a listin vydaných orgány cizího státu, jejichž součástí je vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie.

Odvolací správní orgán s přihlédnutím k výše uvedenému konstatuje, že správní orgán prvního stupně nepochybil, když vyzval odvolatelku k předložení zákonem požadovaného dokladu o neexistenci slovenského státního občanství. Primárně je nutno podotknout, že ustanovení § 32 zákona o státním občanství České republiky explicitně stanoví, že k prohlášení o státním občanství je nezbytné mimo jiné doložit i doklad o tom, že prohlašovateli není státním občanem Slovenské republiky. Tento požadavek je tedy zákonnou podmínkou a slouží k jednoznačnému a ověřitelnému prokázání stavu, který je rozhodný pro posouzení učiněného prohlášení. Jinými slovy, předložení daného dokladu je podmínkou ex lege, jejíž prokázání je nezbytné pro nabytí státního občanství České republiky prohlášením ve smyslu shora cit. ustanovení.

K námitce odvolatelky, že slovenská legislativa, konkrétně zákon č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve Slovenskej republiky, neumožňuje vydání dokumentu, který by prokazoval absenci slovenského státního občanství, a proto je požadavek na předložení požadovaného dokladu neopodstatněný a právně neudržitelný, odvolací správní orgán uvádí následující. Z informací, které má odvolací správní orgán k dispozici ze své úřední činnosti jakož i z oficiálních webových stránek Ministerstva vnitra Slovenské republiky je odvolacímu správnímu orgánu známo, že Slovenská republika, resp. Okresný úrad Bratislavy, odbor všeobecnej vnútornej správy, vydává doklad o zamítnutí žádosti o osvědčení o státním občanství, který zároveň potvrzuje, že dotyčná osoba není občanem Slovenské republiky.

Na tomto místě lze citovat i ustanovení § 9a odst. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve Slovenskej republiky, dle kterého: „*ak sa zistilo, že žiadateľ nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo na základe predložených dokladov nemožno štátne občianstvo Slovenskej republiky zistiť alebo nemožno jednoznačne identifikovať osobu žiadateľa a žiadateľ na výzvu okresného úradu v sídle kraja nedoplnil potrebné doklady v určenej lehote, okresný úrad v sídle kraja žiadosť o vydanie osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky zamietne a písomne odôvodní, prečo nemožno žiadosť vyhovieť. Ak bola žiadosť o vydanie osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky*

zamietnutá z dôvodu, že žiadateľ nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, okresný úrad v sídle kraja oznámi túto skutočnosť subjektom uvedeným v § 9 ods. 14 a zaznamená ju do registra obyvateľov Slovenskej republiky.“

K námitke odvolateľky, že doklad samotný pak nemusí byť vydán slovenskými úradmi, odvolací správny orgán zdôrazňuje, že otázka štátneho občianství spadá do oblasti suverénneho práva každého štátu. Koncepcie právnej úpravy štátneho občianství vychádzajú z princípu suverenity štátnej moci, tedy že každý suverénny štát má právo stanoviť podmienky, za ktorých môžu cudzinci vstupovať na jeho území, pobývať na ňom a prípadne získať občianství (srov. nálezy Ústavného súdu ze dne 13. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, či ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99). Ústavný súd pritom v minulosti opakovaně zdôraznil, že v prípadoch, kedy štátoobčiansky vzťah nevzniká *ex lege*, ale na základe rozhodnutí príslušného orgánu štátu, má štát svrchované právo rozhodnúť, zda určité osobe občianství udělí, a pokud tak neučiní, neporušuje tím žádná základní práva. Činit závazný závěr týkající se slovenského štátneho občianství odvolateľky správním orgánům České republiky nepřisluší, neboť rozhodnutí o tom, zda je konkrétní osoba občanem Slovenské republiky, náleží výlučně do kompetence slovenských štátních orgánů.

Z obsahu spisového materiálu odvolací správny orgán dále zjistil, že odvolateľka k prohlášení o nabytí štátneho občianství České republiky doložila namísto požadovaného dokladu toliko čestné prohlášení, že ona ani její předci nikdy nezískali štátní občianství Slovenské republiky a že nikdy nebyli slovenskými štátními príslušníkmi. V podaném odvolání odvolateľka odkázala na ustanovení § 53 odst. 5 správního řádu, dle kterého mohou být listiny nahrazeny čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí. Odvolateľka však opomněla citovat i první část věty daného ustanovení, tj. že předložení listiny je možné nahradit čestným prohlášením pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním zákonem. Zákon o štátním občianství České republiky jako *lex specialis* však v rámci prohlášení o nabytí štátneho občianství České republiky takovouto možností účastníkům řízení nedává. Čestné prohlášení jako náhrada dokladů je podle § 19 písm. e) zákona o štátním občianství České republiky připuštěno pouze u doložení bezúhonnosti, nikoliv u dokladu potvrzujícího absenci slovenského občianství.

Odvolateľka ve svém podání dále poukazuje na skutečnost, že její otec, sestra i synovec již nabyli štátní občianství České republiky a byly jim vydány české cestovní pasy. Zároveň bylo dle odvolateľky prokázáno, že její otec, sestra ani synovec nejsou štátními občany Slovenské republiky. Odvolateľka z této skutečnosti dovozuje, že jako jejich přímá příbuzná, nemůže být sama považována za občanku Slovenské republiky, a proto by správny orgán neměl v jejím případě požadovat doložení této skutečnosti.

K této námitce odvolací správny orgán uvádí, že správny řízení vedené ve věci prohlášení o nabytí štátneho občianství České republiky je řízení individuální a vztahuje se pouze na konkrétního účastníka (účastníky) vůči kterému (kterým) se dané řízení vede. Skutečnost, že otec odvolateľky nabyl v roce 2023 na základe učiněného prohlášení štátní občianství České republiky, nezakládá automatický nárok na stejné rozhodnutí v případě jiného účastníka řízení, byť se jedná o jeho potomka. Každé řízení se posuzuje samostatně a na základe důkazů předložených konkrétním účastníkem řízení.

Rovněž nelze akceptovat tvrzení, že jestliže otec odvolatelky není slovenským státním občanem, nutně i odvolatelka nemůže mít slovenské státní občanství. Slovenské právní předpisy upravují nabývání a pozbývání státního občanství nezávisle a existují situace, kdy může potomek nabýt státní občanství Slovenské republiky, přestože jeho rodič jej nenabyl nebo jej pozbyl. Nelze ani vyloučit, že odvolatelka mohla slovenské státní občanství mezitím získat nezávisle na právním postavení svého otce, např. udělením. Nadto odvolatelka odvozuje své právo učinit prohlášení ve smyslu § 32 zákona o státním občanství České republiky nikoli od svého otce, ale od svého prapraděda, [REDAKCE], nar. [REDAKCE], resp. praprapraděda [REDAKCE], nar. [REDAKCE].

S ohledem na výše uvedené proto odvolací správní orgán trvá na tom, že povinnost prohašovatelky doložit absenci slovenského státního občanství není nadbytečná ani právně neodůvodněná. Tato skutečnost musí být prokazatelně doložena v rámci řízení, nikoli pouhým odkazem na dřívější rozhodnutí vydané jiné osobě, byť v rodinném vztahu. Z výše uvedených důvodů odvolací správní orgán nepřisvědčuje názoru odvolatelky, že v jejím případě postačuje přijmout čestné prohlášení či odkaz na rozhodnutí ve věci jeho matky jako dostatečný důkaz o tom, že není státní občankou Slovenské republiky. Věcné posouzení učiněného prohlášení vyžaduje, aby odvolatelka ve smyslu § 32 zákona o státním občanství ČR a § 50 odst. 1 správního řádu doložila veškeré skutečnosti rozhodné pro posouzení svého nároku, včetně jednoznačného potvrzení o absenci slovenského státního občanství.

S ohledem na zásadu zákonnosti výkonu veřejné správy, podle níž správní orgány vždy postupují v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky, odvolací správní orgán závěrem konstatuje, že správní orgán prvního stupně postupoval zcela v souladu se zákonem i mezinárodními smlouvami, když i nadále po odvolateli požadoval doložit doklad o tom, že není státním občanem Slovenské republiky.

Na základě shora uvedených skutečností proto odvolacímu správnímu orgánu nezbylo, než v daném případě odvolání zamítnout a usnesení správního orgánu prvního stupně potvrdit.

Závěrem považuje odvolací správní orgán za nezbytné vyjádřit se rovněž k procesní stránce věci, konkrétně k otázce zastoupení účastníka řízení. Dne 23. 2. 2024 podala prohašovatelka [REDAKCE] [REDAKCE] prohlášení podle § 32 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky. Správní orgán prvního stupně následně dne 9. 10. 2024 vydal usnesení o přerušení řízení podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu, z důvodu vad podání, které bránily v jeho pokračování. Toto usnesení bylo doručeno zmocněnci účastníka řízení, kterým je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], prostřednictvím [REDAKCE] na základě předložené plné moci. Zmocněnec usnesení převzal dne 6. 1. 2025. Dne 15. 1. 2025 bylo proti tomuto usnesení podáno odvolání, ovšem nikoli prostřednictvím zmocněnce, nýbrž samotným účastníkem řízení. Plná moc, na jejímž základě zmocněnec jednal, přitom byla založena do správního spisu až dne 8. 4. 2025 a podle jejího obsahu se jedná o tzv. procesní (generální) plnou moc.

Dle § 33 odst. 1 správního řádu si účastník může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce.

Dle § 34 odst. 1, 2 a 3 správního řádu zástupce podle § 32 a 33 v řízení vystupuje jménem zastoupeného. Z úkonů zástupce vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému. S výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak. V pochybnostech o rozsahu zastoupení platí, že zástupce je oprávněn vystupovat jménem zastoupeného v celém řízení.

Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011-81, „Zastoupení účastníka řízení zmocněncem ze zahraničí je přípustné, neboť každý má právo zvolit si zástupce pro řízení podle své volné úvahy, nehledě na státní příslušnost či místo trvalého pobytu zmocněnce (§ 33 odst. 1 správního řádu z roku 2004). Pouze ve výjimečných případech, zjistí-li správní orgán, že v konkrétním případě došlo ke zneužití práva na zastoupení, není povinen přiznat takovému zastoupení účinky.“

Z komentáře k danému ustanovení vyplývá, že v běžných případech se doručuje pouze zástupci. Výjimkou jsou situace, kdy zákon stanoví osobní účast zastoupeného – např. při předvolání k výslechu. Ve výjimečných případech je rovněž možné, aby správní orgán doručoval i samotnému účastníkovi řízení, i když osobní účast není výslovně vyžadována (Vedral, 2006, s. 256–257).¹

S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že přestože odvolatelka učinila odvolání osobně, v řízení je zastoupena zmocněncem, přičemž plná moc nebyla k dnešnímu dni vypovězena. Za daných okolností bude proto s ohledem na shora uvedené rozhodnutí o odvolání doručováno výhradně zmocněnci ve smyslu § 34 odst. 3 správního řádu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

v. z. JUDr. Martina Staňková
vedoucí oddělení právního

Mgr. Pavel Štefaňák
ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního
Magistrátu hlavního města Prahy

¹ FIALA, Z., FRUMAROVÁ, K., VETEŠNÍK, P., ŠKUREK, M., HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., SOVOVÁ, O., SCHEU, L. *Správní řád: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-7-23]. ASPI_ID KO500_p12004CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor živnostenský a občanskosprávní
Oddělení matrik, státního občanství, voleb a územní orientace

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:
MHMP 1118008/2025
Sp. zn.:
S-MHMP 485385/2025

Vyřizuje/tel.:
Mgr. Jana Št'astná
236 002 904
Počet listů/příloh: **8/0**
Datum:
10.11.2025

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted] (dříve trvale bytem [redacted]), rozhodnutí odboru vnitřních věcí Úřadu městské části Praha 11 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 1. 4. 2025, č. j. MCP11/25/050790/OVV/M/Dyt, kterým bylo podle § 37 odst. 2 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o státním občanství České republiky) rozhodnuto o tom, že shora jmenovaný nenabyl státní občanství České republiky prohlášením učiněným podle § 32 cit. zákona, do něhož byla zahrnuta [redacted], nar. [redacted], a rozhodl takto:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, **se odvolání zamítá** a napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění

Správní orgán prvního stupně rozhodl dne 1. 4. 2025 pod č. j. MCP11/25/050790/OVV/M/Dyt o tom, že [redacted] nenabyl státní občanství České republiky prohlášením učiněným podle § 32 zákona o státním občanství České republiky, do něhož byla zahrnuta i [redacted].

V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně zejména uvedl, že dne 4. 2. 2025 před ním učinil [redacted] prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle § 32 zákona o státním občanství České republiky, do něhož zahrnul i svou nezletilou dceru, která s nabytím státního občanství České republiky souhlasila. Souhlas připojila i matka nezletilé.

Sídlo: Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1
Pracoviště: Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1
Kontaktní centrum: 800 100 000, fax: 236 007 157
E-mail: posta@praha.eu, ID DS: 48ia97h

Elektronický podpis: 12.11.2025
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Mgr. Pavel Štefaňák
Vydal: ACAeID3.2 - Issuing Certificate
Platnost do: 27.5.2026 10:19 +02:00

K prohlášení prolašovatel přiložil svůj rodný a oddací list, rodný list dcery, dvě potvrzení o příslušnosti k české krajské komunitě v zahraničí, doklad o zamítnutí vydání osvědčení o občanství Slovenské republiky pro prolašovatele a jeho dceru. Dále byl přiložen rodný list matky prolašovatele, potvrzení o uzavření manželství rodičů prolašovatele, rodný list babičky prolašovatele, oddací list prarodičů prolašovatele, rodný list pradědečka prolašovatele, oddací list praprarodičů prolašovatele, archivní potvrzení o zatčení a odsouzení pradědečka prolašovatele, registrační kartu válečného a civilního zajatce, protokol o výsledku, domovskou kartu obce [REDAKCE] s přílohou, kde se nachází poznámka o pradědečkovi, sčítací arch z 31. 12. 1910, výpis z rodné matriky a výpis z opisu rodné matriky pradědečka prolašovatele. Dále prolašovatel doložil rodné listy, oddací list a úmrtní listy praprarodičů, doklady totožnosti a stvrzenku o úhradě správního poplatku ve výši 1 000 Kč.

Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že z předložených dokladů vyplývá, že pradědeček prolašovatele (v rozhodnutí nesprávně označen jako žadatel – pozn. odvolacího správního orgánu) [REDAKCE], nar. [REDAKCE] v obci [REDAKCE], pocházející z rodičů [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a [REDAKCE], nar. [REDAKCE], kteří uzavřeli manželství dne [REDAKCE] ve [REDAKCE], byl československým státním občanem.

[REDAKCE] uzavřel dne [REDAKCE] v [REDAKCE], v [REDAKCE] manželství s [REDAKCE]. Dcera [REDAKCE], a babička prolašovatele [REDAKCE] se narodila dne [REDAKCE] v obci [REDAKCE], v [REDAKCE]. Podmínky pro nabývání státního občanství Československé republiky narozením upravoval v okamžiku narození babičky prolašovatele Všeobecný občanský zákoník z roku 1811, a to až do konce roku 1949, kdy nabyl účinnosti zákon č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství. Na babičku prolašovatele dopadá ustanovení § 28 Všeobecného občanského zákoníku, na základě kterého se československé státní občanství nabývalo rodem po rodičích, a to bez ohledu na to, zda se děti narodily na československém území nebo v cizině. Manželské děti nabývaly československé státní občanství po otci a děti narozené mimo manželství nabývaly československé státní občanství po matce, byla-li v okamžiku narození československou státní občankou.

Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že z doložených matričních dokladů vyplývá, že se babička prolašovatele [REDAKCE] narodila dne [REDAKCE] a manželství jejích rodičů bylo uzavřeno dne [REDAKCE]. Paní Lidija byla dítě narozené mimo manželství, nemohla tedy nabýt československé státní občanství po otci. Její matka nebyla v době narození dítěte československou státní občankou. Prababička prolašovatele (v rozhodnutí nesprávně uvedeno babička prolašovatele – pozn. odvolacího správního orgánu) mohla nabýt československé státní občanství teprve uzavřením manželství s otcem dítěte podle Dekretu dvorské kanceláře z roku 1833. Tato skutečnost však již neměla na státní občanství babičky prolašovatele žádný vliv, neboť nastala až po jejím narození.

Ustanovení § 161 Všeobecného občanského zákoníku z roku 1811 umožňovalo u dětí narozených mimo manželství nabytí československého státního občanství tzv. legitimací. Legitimace dítěte předpokládala, že rodiče dítěte uzavřeli po jeho narození manželství a že se otec přihlásil se souhlasem matky přede dvěma svědky za otce tohoto dítěte. Prohlášení učinil do legitimačního protokolu buď u duchovního správce

vedoucího matriku, příslušného podle bydliště rodičů nebo podle místa narození dítěte, nebo u okresního národního výboru nebo u okresního soudu. Za manželské děti je možné považovat i děti legitimované, pokud v době legitimace nebyly zletilé. Legitimace platila ode dne sňatku. Výše popsané právní úkony však bylo možno činit pouze podle československého práva a na československém území. Právní úkony obdobného typu učiněné podle právního řádu cizího státu nebyly v tehdejší době akceptovány a neměly ve vztahu k československému státnímu občanství žádný právní následek. Z předložených dokladů nevyplývá, že by rodiče provedli legitimaci dítěte podle československého práva.

Správní orgán prvního stupně uvedl, že pradědeček prohašovatele, ██████████, československé státní občanství své dceři ██████████ nepředal, nemohlo tedy v této rodinné linii pokračovat až do 31. 12. 1992.

Podle § 32 zákona o státním občanství České republiky může nabytí prohlášením státní občanství České republiky fyzická osoba, která byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky a nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky. Nabytí státního občanství České republiky tímto způsobem není umožněno fyzické osobě, která je ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky. Dle odst. 2 cit. ustanovení může prohlášením nabytí státní občanství České republiky i fyzická osoba, jež je v přímé linii potomkem bývalého občana podle odstavce 1, pokud nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky.

Správní orgán prvního stupně uzavřel, že československé státní občanství v tomto případě zaniklo smrtí ██████████ dne ██████████. Dcera ██████████ ani její potomci po něm československé státní občanství nenabylí. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo prohašovateli doručeno do vlastních rukou dne 28. 4. 2025.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal ██████████ dne 6. 5. 2025 včasné odvolání. Uvedl, že v reakci na vydané rozhodnutí a tvrzení, že legitimace jeho babičky ██████████ neproběhla, jakož i na požadavek předložení aktu legitimace (zákonného uznání) dítěte si dovoluje uvést následující skutečnosti. Podle § 161 Všeobecného občanského zákoníku (ABGB) z roku 1811, který platil na území Československé republiky v meziválečném období platí, že mimomanželské dítě se stává zákonným, pokud rodiče uzavřenou manželství a otec dítě uzná. V daném případě jsou dle odvolatele naplněny obě podmínky, tj. ██████████, občan Československé republiky, uznal otcovství při narození ██████████, což je doloženo uvedením jeho jména jako otce v rodném listu dítěte i tím, že ██████████ nesla jeho příjmení a za druhé, že rodiče jeho babičky uzavřeli dne ██████████ ve ██████████ zákonné manželství.

Z uvedené právní normy vyplývá, že legitimace ██████████ proběhla automaticky (ipso jure), v souladu s tehdejším právem, okamžikem uzavření manželství jejich rodičů, tedy 8. 5. 1932, a nevyžadovala žádný další formální akt, svědky nebo zvláštní řízení u soudu či jiného orgánu. Samotná skutečnost narození ██████████ mimo manželství nebrání legitimaci, protože § 161 ABGB výslovně upravuje tyto případy a poskytuje právo na legitimace za splnění uvedených podmínek, což se v tomto případě stalo.

Tvrzení, že legitimace mohla být provedena pouze podle československého práva na území Československé republiky, a že akty provedené v bývalé SSSR nemají právní následky, je právně nesprávné. Legitimace

podle § 161 ABGB nezávisí na místě uzavření manželství nebo uznání otcovství. [REDAKCE] jako československý občan podléhal působnosti ABGB, a jeho manželství, přestože uzavřeno v Rusku, má právní sílu pro uplatnění § 161 ABGB, bylo-li řádně zaregistrováno. Po legitimaci [REDAKCE] automaticky získala československé státní občanství jako zákonitě dítě československého občana, bez ohledu na její místo pobytu.

Odvolatel dále rozporuje aplikaci ustanovení § 28 Všeobecného občanského zákoníku, neboť dle odvolatele toto ustanovení legitimaci neupravuje. Ustanovení se vztahuje na jinou právní oblast a nelze jej použít v souvislosti s legitimací. Příslušnou normou je dle odvolatele pouze § 161 ABGB, který automaticky učinil babičku prohlašovatele „zákonitou“ od [REDAKCE]. Odkaz na nutnost provedení legitimace pouze na území Československé republiky neodpovídá znění § 161 ABGB a ignoruje automatický charakter legitimace při uzavření manželství a uznání otcovství.

Odvolatel dále namítá, že absence registrace změn v matričních záznamech na území Československé republiky neruší právní skutečnost legitimace a získání státního občanství, protože k nim došlo automaticky a je vysvětlena historickými okolnostmi. Pradědeček prohlašovatele [REDAKCE] byl válečným zajatcem. Dne [REDAKCE] v důsledku politických represí, což znemožnilo jeho návrat do Československa za účelem splnění administrativních formalit. Česká republika jako právní nástupce Československé republiky je povinna tyto okolnosti zohlednit v kontextu obnovy práv obětí represí, což je zakotveno např. i v zákoně č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu.

Dle cit. ustanovení § 32 zákona o státním občanství České republiky se státní občanství České republiky uděluje přímým potomkům osoby, která byla občanem České a Slovenské Federativní Republiky. Praděd prohlašovatele [REDAKCE] byl československým státním občanem a babička prohlašovatele, [REDAKCE] jako jeho zákonitě dítě po legitimaci dne 8. 5. 1932 automaticky zdělila jeho státní občanství. Odvokatel nesouhlasí s tvrzením, že jeho předek „nepředal“ občanství jeho dceři [REDAKCE] kvůli absenci registrace v tehdejší Československu, neboť toto ignoruje automatický charakter legitimace a smysl § 32, který je zaměřen na obnovu práv potomků obětí represí. Absence oficiální registrace babičky prohlašovatele v Československé republice je vysvětlena represemi vůči pradědovi [REDAKCE] a nepřerušuje právní vazbu prohlašovatele na jeho pradědečka jakožto jeho přímého potomka.

Závěrem odvokatel opětovně shrnuje, že požadavek dvou svědků nebo oficiální akt legitimace, stejně jako tvrzení, že legitimace nebyla uznána kvůli uzavření manželství v [REDAKCE] nemají oporu v tehdejší právním řádu a jsou v rozporu s tehdejší legislativou i právní praxí.

S ohledem na shora uvedené odvokatel požaduje přezkum napadaného rozhodnutí a uznání platnosti legitimace jeho babičky v souladu s ustanovením § 162 ABGB, které potvrzuje její právo na československé státní občanství jakožto zákonitého dítěte [REDAKCE], a tím i právo prohlašovatele (a jeho nezletilého dcery) jako jejího přímého potomka dle § 32 zákona o státním občanství České republiky na české státní občanství.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání usnesení předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání, v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“). Po tomto přezkoumání odvolací správní orgán dospěl k následujícím závěrům.

Dle ustanovení § 32 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky může prohlášením nabytí státní občanství České republiky fyzická osoba, která byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky a nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky. Nabytí státního občanství České republiky tímto způsobem není umožněno fyzické osobě, která je ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.

Dle § 32 odst. 2 cit. zákona pak fyzická osoba, jež je v přímé linii potomkem bývalého občana podle odstavce 1, může státní občanství České republiky nabytí prohlášením, pokud nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky.

Dle § 32 odst. 4 cit. zákona prohlašovatel k prohlášení připojí

- a) rodný list,
- b) oddací list, doklad o vzniku partnerství, případně doklad o rozvodu manželství, doklad o zrušení partnerství, úmrtní list zemřelého manžela nebo partnera,
- c) doklad o tom, že není státním občanem Slovenské republiky.

Z obsahu spisového materiálu odvolací správní orgán zjistil, že odvolatel [REDAKCE] se narodil dne [REDAKCE] a jeho nezletilá dcera [REDAKCE] se narodila dne [REDAKCE]. Matka odvolatele [REDAKCE] roz. [REDAKCE], nar. [REDAKCE], nar. [REDAKCE] a otec odvolatele [REDAKCE] u kterého ze spisu nevyplývá datum ani místo narození, byli ke dni narození odvolatele cizími státními občany. Odvolatel netvrdil, a z obsahu spisu ani nevyplývá, že by během svého života matka nebo otec odvolatele nabyli československé, resp. české státní občanství.

Z obsahu spisu dále vyplývá, že odvolatel učinil prohlášení dle § 32 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, neboť má za to, že je přímým potomkem fyzické osoby, která byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky a nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky. Odvolatel má za to, že jeho babička z matčiny strany [REDAKCE], nar. [REDAKCE], tj. [REDAKCE], nabyla československé státní občanství legitimací nemanželského dítěte. Prarodiče prohlašovatele [REDAKCE], cizí státní občanka a [REDAKCE], nar. [REDAKCE] v obci [REDAKCE], československý státní občan, uzavřeli manželství dne [REDAKCE] v obci [REDAKCE] tj. [REDAKCE].

Při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní

Republiky, se podle ustanovení § 64 zákona o státním občanství České republiky, postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.

Vzhledem k době narození babičky odvolatele [REDAKCE] je nutné aplikovat příslušná ustanovení Všeobecného občanského zákoníku z roku 1811 (ABGB). Jak správně uvedl správní orgán prvního stupně, bylo nabývání státního občanství narozením v českých zemích upraveno v ustanovení § 28 ABGB, a to až do 1. 10. 1949, kdy nabyl účinnosti zákon č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství. Podle daného ustanovení se československé státní občanství nabývalo rodem po rodičích, a to bez ohledu na to, zda se dítě narodilo na území tehdejšího Československa nebo v cizině. Manželské děti nabývaly státního občanství po otci a nemanželské děti získávaly československé státní občanství po matce. S ohledem na skutečnost, že se babička prohlašovatele narodila jako dítě nemanželské, přičemž její matka byla ke dni jejího narození cizí státní občankou, nemohla babička prohlašovatele nabýt československé státní občanství narozením.

V daném případě bylo nutno posoudit, zda babička prohlašovatele mohla nabýt československé státní občanství po svém narození tzv. legitimací, kdy dle ustanovení § 161 Všeobecného zákoníku děti, které se narodily mimo manželství a pozdějším sňatkem svých rodičů vstoupily do rodiny, pokládají se stejně jako jejich potomstvo za manželsky zplozené; nemohou však manželským dětem, které byly zplozeny v manželství mezitím stávajícím, bráti v odpor vlastnost prvorozenství a jiná již nabytá práva.

Podle § 162 ABGB mohla být legitimace provedena také rozhodnutím vlády. Při legitimaci musel být manžel matky dítěte jeho přirozeným otcem a dítě sňatkem rodičů nabylo postavení a práv dítěte manželského. Děti legitimované rozhodnutím vlády obdržely příjmení svého otce jen tehdy, vztahoval-li se na to legitimační dekret.

Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 29. 3. 1934, sp. zn. 6289/34, č. 11186/1934 Boh. A, vyslovil, že *„nemanželské děti československého státního občana a cizinky nabývají legitimaci per subsequens matrimonium státního občanství československého teprve od uzavření sňatku rodičů, nikoliv se zpětnou účinností od narození.“*

Jak uvedl i správní orgán prvního stupně, legitimace nemanželského dítěte byla v dané době podmíněna tím, že rodiče dítěte uzavřeli po jeho narození sňatek a že se otec přihlásil se souhlasem matky a před svědky za otce tohoto dítěte buď a) u duchovního správce vedoucího matriku, příslušného podle bydliště rodičů nebo podle místa narození dítěte, nebo b) u okresního národního výboru, nebo c) u okresního soudu, a, že o tomto prohlášení byl sepsán legitimační protokol.

S ohledem na výše uvedené lze shrnout, že podmínkou pro nabytí československého státního občanství legitimací nemanželského dítěte podle § 161 Všeobecného občanského zákoníku bylo jednak uzavření manželství mezi jeho rodiči, jednak určení otcovství učiněné shora uvedeným způsobem dokládající, že manžel matky nemanželské dítě skutečně zplodil.

V daném případě nepředložil navrhovatel žádný důkaz o tom, že by k legitimaci skutečně došlo způsobem, který předvídal tehdejší právní předpisy. Nedošlo zejména k tomu, že by pan [REDACTED], nar. [REDACTED] byl určen jako nemanželský otec. Skutečnost, že vstoupil do manželství s matkou babičky prohlašovatele samo o sobě nevytvořilo zákonnou domněnku, že je i otcem babičky navrhovatele, resp. že by tímto počinem došlo k legitimaci přímo ze zákona bez dalšího. Okolnost, že legitimace nastává již samým uzavřením sňatku znamená pouze to, že v okamžiku, kdy byly splněny i ostatní podmínky legitimace, hledělo se na dítě jako na takové, které se počítalo k dětem manželsky zplozeným od okamžiku uzavření sňatku. Samotné uzavření sňatku tedy nepostačovalo k legitimaci jako takové, ale musely k němu přistoupit právě ony úkony, které zákon předvídal a které musely být pro řádnou legitimaci učiněny.

Uzavření sňatku rodičů nezletilé v cizině samo o sobě nezakládalo legitimaci dítěte účinnou i pro československý právní řád. Podle tehdejší právní praxe bylo nezbytné, aby účinky legitimace nastalé podle cizího práva byly potvrzeny rozhodnutím příslušného československého orgánu. Československé orgány v daném období neuznávaly bez dalšího účinky cizozemských úkonů osobního stavu, jako je určení otcovství či legitimace. Odvolatel ostatně ani netvrdí, že by v cizině byl legitimační protokol sepsán. Skutečnost, že v rodném listě babičky prohlašovatele je uveden jako otec pan [REDACTED] sama o sobě neprokazuje, že k určení otcovství skutečně došlo, resp. že otcovství bylo určeno v souladu s tehdejšími československými právními předpisy.

S ohledem na shora uvedené je nutno uzavřít, že babička prohlašovatele, paní [REDACTED] nenabyla československé státní občanství ani narozením ani legitimací. Ze spisu nevyplývá, že by československé státní občanství nabyla později jiným způsobem.

Pradědeček prohlašovatele, pan [REDACTED], zemřel dne [REDACTED]. Nejednalo se tedy o osobu dle § 32 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky, která by byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky a nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky. Dle § 2 odst. 1 zákona České národní rady č. 39/1969 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České socialistické republiky, by totiž pradědeček prohlašovatele nabyl české státní občanství nejpozději ke dni 1. 1. 1969, pokud by se rozhodného data dožil.

Pouze pro úplnost odvolací správní orgán dodává, že ani prababička prohlašovatele, paní [REDACTED], nesplňovala podmínku uvedenou v § 32 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky. Dle dekretu dvorské kanceláře z roku 1833 platilo, že cizinky nabývaly rakouského státního občanství uzavřením manželství s rakouským státním občanem; po vzniku Československa se tento princip uplatňoval i ve vztahu k československému občanství. Prababička prohlašovatele tedy dnem uzavření manželství s československým občanem nabyla československé státní občanství, zároveň však nepozbyla své dosavadní státní občanství. Dne 21. 7. 1958 vstoupila v platnost Úmluva mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o úpravě státního občanství osob s dvojím občanstvím (č. 47/1958 Sb.). Podle čl. 7 této úmluvy osoby, které nepodaly ve lhůtě jednoho roku od její účinnosti prohlášení o volbě občanství, byly považovány výhradně za občany té smluvní strany, na jejímž území žily. Ze spisového materiálu nevyplývá, a odvolatel ani netvrdí, že by jeho prababička učinila prohlášení o volbě československého státního občanství. Současně je prokázáno, že prababička odvolatele

nikdy nežila na území tehdejšího Československa, nýbrž setrvala na území bývalého SSSR. S ohledem na tuto skutečnost je zjevné, že pozbyla československé státní občanství nejpozději v roce 1959 marným uplynutím lhůty pro učinění prohlášení o volbě československého státního občanství.

Odvolací správní orgán uzavírá, že babička, prababička ani pradědeček prohašovatele s ohledem na shora uvedené zjevně nejsou osobami, které by splňovaly podmínky ustanovení § 32 zákona o státním občanství a odvolatel se tak nemůže dovolávat jejich československého státního občanství, resp. toho, že je přímým potomkem osoby, která byla k 31. prosinci 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky a nebyla českým státním občanem ani státním občanem Slovenské republiky.

S ohledem na zásadu zákonnosti výkonu veřejné správy, podle níž správní orgány vždy postupují v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky odvolací správní orgán závěrem konstatuje, že v daném případě nezbylo, než odvolání zamítnout a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdit.

Závěrem pak odvolací správní orgán pro úplnost uvádí, že v případě, že zájem odvolatele na získání českého státního občanství nadále přetrvává, je možnost využít jiného zákonem předvídaného způsobu nabytí státního občanství, a to udělení za splnění podmínek uvedených v ustanovení § 13 a násl. zákona o státním občanství České republiky.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

Mgr. Pavel Štefaňák

ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního

Magistrátu hlavního města Prahy

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor živnostenský a občanskosprávní
Oddělení matrik, státního občanství, voleb a územní orientace

MHMPXPQH8GBS

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:

MHMP 781005/2025

Sp. zn.:

S-MHMP 224092/2025

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Jana Šťastná

236 002 904

Počet listů/příloh: **6/0**

Datum:

15.07.2025

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [REDAKCE], nar. [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], usnesení odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 12. 2. 2025, č. j. ÚMČP1 101371/2025, kterým bylo přerušeno správní řízení ve věci žádosti shora jmenovaného o vydání osvědčení o státním občanství České republiky pro [REDAKCE], nar. [REDAKCE], podané podle ustanovení § 42 a násl. zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů, a rozhodl **takto**:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, se odvolání **zamítá** a napadené usnesení správního orgánu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění

Usnesením správního orgánu prvního stupně ze dne 12. 2. 2025, č. j. UMČP1 101371/2025, bylo podle ustanovení § 64 odst. 1 písmene a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), současně s výzvou k odstranění nedostatků žádosti přerušeno správní řízení ve věci žádosti pana [REDAKCE] o vydání osvědčení o státním občanství České republiky pro [REDAKCE], nar. [REDAKCE], podané podle ustanovení § 42 a násl. zákona č. 186/2013 zákona o státním občanství České republiky.

V odůvodnění napadeného usnesení správní orgán prvního stupně především uvedl, že řízení se přerušuje pro nedostatek náležitostí žádosti o vydání osvědčení o státním občanství České republiky dle ustanovení § 42 zákona o státním občanství České republiky podané žadatelem za [REDAKCE], nar. [REDAKCE]. Správní orgán prvního stupně uvedl, že je nutné, aby žadatel doložil své otcovství k nezletilé genetickou zkouškou formou znaleckého posudku podle

zákona o znalcích a tlumočnících, neboť dle § 7 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky dítě, jehož matka není státní občankou České republiky, státu Evropské unie ani nemá trvalý pobyt na území České republiky, ani není bezdomovkyní, nabyvá státní občanství České republiky dnem, kdy bylo učiněno souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství státního občana České republiky, pokud rodiče prokázali otcovství matričnímu úřadu genetickou zkouškou formou znaleckého posudku podle zákona o znalcích a tlumočnících. Vzhledem k tomu, že tento nedostatek brání v zahájení státoobčanského šetření, byl žadatel vyzván k jeho odstranění výzvou ze dne 12. 2. 2025 a současně bylo řízení podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno na dobu šesti měsíců od nabytí právní moci tohoto usnesení. Ve výzvě k odstranění vad žádosti správní orgán prvního stupně především uvedl, že mu jako orgánu věcně a místně příslušnému byla dne 10. 2. 2025 doručena žádost o zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky podle § 42 zákona o státním občanství České republiky podaná panem [REDACTED], nar. [REDACTED], za [REDACTED], nar. [REDACTED], a že k žádosti je nutno dále doložit také doklad prokazující otcovství k nezletilé, tj. genetickou zkoušku formou znaleckého posudku podle zákona o znalcích a tlumočnících. Dále správní orgán prvního stupně v souladu s § 45 odst. 2 správního řádu vyzval žadatele, aby ve lhůtě 6 měsíců doložil zákonem požadovaný doklad, tj. genetickou zkoušku formou znaleckého posudku podle zákona o znalcích a tlumočnících. Správní orgán prvního stupně v závěru výzvy uvedl, že nebude-li nedostatek podané žádosti ve stanovené lhůtě odstraněn, bude předmětné správní řízení o vydání osvědčení o státním občanství České republiky pro nezletilou dceru žadatele v souladu s ustanovením § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno. Oznámení o zahájení správního řízení ve smyslu ustanovení § 47 odst. 1 správního řádu, výzva k odstranění vad žádosti a napadené usnesení byly žadateli doručeny do vlastních rukou dne 6. 3. 2025.

Proti usnesení správního orgánu prvního stupně podal [REDACTED] dne 10. 3. 2025 včasné odvolání. V odvolání odvolatel pouze uvedl, že k nabytí státního občanství České republiky pro [REDACTED], nar. [REDACTED], by chtěl využít možnost nabytí státního občanství České republiky v souladu s ustanovením § 28 zákona o státním občanství České republiky, tj. bez zkoušky DNA. Odvolatel má za to, že je to zákonem daná možnost zjednodušeného udělení státního občanství České republiky dítěti, které se narodí matce cizince, přičemž se nejedná o státní občanku jiného členského státu Evropské unie, nebo o cizinku s oprávněním k trvalému pobytu v České republice, ani o osobu bez státního občanství, a ke kterému bylo souhlasným prohlášením rodičů určeno otcovství státního občana České republiky. Dále odvolatel v podaném odvolání uvedl, že žádost o vydání osvědčení o státním občanství České republiky byla podána [REDACTED] dne 20. 12. 2024, tj. ve lhůtě jednoho roku od narození [REDACTED]. Odvolatel dále prohlásil, že s [REDACTED] odvolatele [REDACTED] žijí společně jako rodina v jedné domácnosti a odvolatel se plně věnuje roli otce. Jeho nezletilá dcera [REDACTED] má v České republice také milující rodinu, se kterou udržují blízké vztahy.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání usnesení předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného usnesení správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání, v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu. Po tomto přezkoumání odvolací správní orgán dospěl k následujícím závěrům.

Dle ustanovení § 7 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky dítě, jehož matka není státní občankou České republiky, státu Evropské unie ani nemá trvalý pobyt na území České republiky, ani není bezdomovkyní, nabyvá státní občanství České republiky dnem, kdy bylo učiněno souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství státního občana České republiky, pokud rodiče prokázali otcovství matričnímu úřadu genetickou zkouškou formou znaleckého posudku podle zákona o znalcích a tlumočnících.

Dle ustanovení § 28 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky Ministerstvo vnitra ČR udělí státní občanství České republiky dítěti, jehož matka není státní občankou České republiky, státu Evropské unie ani bezdomovkyní, na základě souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství státního občana České republiky, pokud určení otcovství státním občanem České republiky nemělo pouze účelový charakter, jehož cílem bylo zejména získání oprávnění k pobytu dítěte a jeho matky na území České republiky nebo zneužití systému státní sociální podpory v České republice. Při posouzení, zda určení otcovství státního občana České republiky k dítěti cizí státní občanky nemělo pouze účelový charakter, ministerstvo zohlední zejména to, zda otec dítěte, ke kterému určil otcovství,

- a) žije s dítětem ve společné domácnosti, nebo je s dítětem v pravidelném kontaktu,
- b) podílí se na výchově dítěte a
- c) plní vyživovací povinnost vůči dítěti.

Dle odst. 2 cit. ust. žádost o udělení státního občanství České republiky podle odstavce 1 mohou podat ministerstvu zákonní zástupci dítěte nebo opatrovník ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy bylo učiněno souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství, v případě, že bylo otcovství určeno ještě před narozením dítěte, ve lhůtě 1 roku ode dne jeho narození. Žadatel nemusí splňovat podmínky stanovené v § 14. Ustanovení § 19 a 20 se nepoužijí.

Dle odst. 3 cit. ust. pokud žádost podává jen jeden z rodičů dítěte, může tak učinit pouze se souhlasem druhého rodiče s jeho úředně ověřeným podpisem. Úředně ověřený podpis se nevyžaduje, jestliže druhý rodič vyjádří svůj souhlas a žádost podepíše před správním orgánem, u něhož je žádost podána. Souhlas druhého rodiče se nevyžaduje, pokud byl rodičovské odpovědnosti zbaven, výkon jeho rodičovské odpovědnosti byl v této oblasti omezen nebo pozastaven, není-li jeho pobyt, pokud žije mimo území České republiky, znám nebo zemřel.

Dle odst. 4 cit. ust. žádost se podává ministerstvu. Žádost lze rovněž podat u kteréhokoliv krajského úřadu. Krajský úřad zašle žádost ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího podání ministerstvu. V cizině lze podat žádost u zastupitelského úřadu, který ji ve lhůtě 30 dnů zašle spolu se svým stanoviskem ministerstvu; na obsah stanoviska se použije obdobně ustanovení § 21 odst. 2. K žádosti přiloží zákonný zástupce nebo opatrovník rodný list dítěte a zároveň vyplní dotazník, ve kterém se uvedou identifikační údaje dítěte a rodičů, údaje o určení otcovství a další skutečnosti rozhodné pro posouzení žádosti; dotazník je uveden v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Opatrovník připojí k žádosti pravomocné rozhodnutí soudu o svém ustanovení.

Dle odst. 8 cit. ust. k nabytí státního občanství České republiky dojde dnem převzetí listiny o udělení státního občanství České republiky zákonným zástupcem dítěte nebo opatrovníkem.

Podle ustanovení § 45 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky je, kromě vyplněného dotazníku, který je uveden v příloze č. 2 k cit. zákonu, třeba k žádosti o osvědčení připojit doklady týkající se státního občanství fyzické osoby, o jejíž státní občanství se jedná, a to

- a) rodný list, oddací list, pokud uzavřela manželství, doklad o vzniku partnerství, pokud vstoupila do partnerství, popřípadě doklad o rozvodu manželství, doklad o zrušení partnerství, úmrtní list zemřelého manžela nebo partnera,
- b) rodné listy rodičů, jejich oddací list, pokud uzavřeli manželství, popřípadě doklad o rozvodu manželství, jejich úmrtní listy, pokud zemřeli, má-li tyto doklady žadatel k dispozici,
- c) dříve vydané doklady o jejím státním občanství a o státním občanství rodičů, popřípadě i dalších předků, má-li tyto doklady žadatel k dispozici,
- d) doklad o osvojení, došlo-li k osvojení osoby, o jejíž osvědčení se jedná, státním občanem České republiky,
- e) doklad prokazující datum a způsob nabytí cizího státního občanství.

Odvolací správní orgán je s přihlédnutím ke shora uvedenému toho názoru, že správní orgán prvního stupně nepochybil, když odvolatele vyzval, aby prokázal své otcovství k nezletilé genetickou zkoušku formou znaleckého posudku podle zákona o znalcích a tlumočnících, neboť tento doklad je nezbytný ke zjištění, zda nezletilá nabyla státní občanství České republiky. Současně odvolací správní orgán uvádí, že odvolatel nedoložil souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství státního občana České republiky, tedy i v případě, že by odvolatel genetickou zkouškou ve formě znaleckého posudku prokázal své otcovství k nezletilé, není patrné, k jakému dni by nezletilá státní občanství České republiky nabyla. V daném případě by proto nebyl v rozporu se zákonem ani takový postup, dle kterého by správní orgán prvního stupně po odvolateli kromě genetické zkoušky požadoval i doklad o přiznání otcovství učiněném souhlasným prohlášením rodičů k nezletilé [REDAKCE] před příslušným úřadem ve Velké Británii vydaný příslušným britským úřadem nebo britským soudem, opatřený doložkou Apostille a ověřeným překladem nebo doklad vydaný britskou matrikou či britským rodinným soudem, ze kterého by bylo patrné, kdy přesně došlo k určení otcovství odvolatele k nezletilé.

Odvolací správní orgán v reakci na argumentaci odvolatele připomíná, že v souladu se správním řádem je podání úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Všechny tyto zákonné požadavky byly v daném případě naplněny a správní orgán prvního stupně tedy nepochybil, posuzoval-li podání odvolatele jako žádost o zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky pro nezletilou [REDAKCE], nar. [REDAKCE], ve smyslu ustanovení § 42 a násl. zákona o státním občanství České republiky, neboť tuto žádost odvolatel z obsahového i formálního hlediska [REDAKCE] skutečně podal.

Stejně tak správní orgán prvního stupně nepochybil, požadoval-li po odvolateli rovněž prokázání otcovství a to genetickou zkouškou ve formě znaleckého posudku, neboť v souladu s § 64 zákona o státním občanství České republiky se při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky, postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby. S ohledem na skutečnost, že [REDAKCE] se narodila

dne [REDACTED] bude její státní občanství posuzováno podle právní normy účinné v okamžiku jejího narození, tj. dle současného zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky státního občanství a o změně některých zákonů.

Ode dne 1. 1. 2014, kdy nabyt účinnosti zákon o státním občanství České republiky, jsou stanoveny odlišné podmínky pro nabývání státního občanství České republiky určením otcovství českým státním občanem v případě, že matka dítěte není státní občankou České republiky, státu Evropské unie ani nemá trvalý pobyt na území České republiky, ani není bezdomovkyní. V takovém případě nabývá dítě státní občanství České republiky dnem, kdy bylo učiněno souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství státního občana České republiky, pokud rodiče prokázali otcovství matričnímu úřadu genetickou zkouškou formou znaleckého posudku podle zákona o znalcích a tlumočnících (viz. ustanovení § 7 odst. 2 cit. zákona).

Primárně je nutno uvést, že osvědčení o státním občanství České republiky je deklaratorním správním aktem, jehož vydáním se státní občanství České republiky nenabývá, ale pouze se jím osvědčuje již existující státoobčanský status. Posouzení způsobilosti žadatele k získání tohoto osvědčení pak vychází výhradně z objektivních a zákonem stanovených kritérií. S ohledem na skutečnost, že odvolatel správnímu orgánu prvního stupně nepředložil zákonem požadovaný doklad prokazující biologické otcovství státního občana České republiky k nezletilému dítěti, nemohl správní orgán prvního stupně osvědčení o státním občanství České republiky pro [REDACTED], nar. [REDACTED] vydat.

Odvolací správní orgán konstatuje, že odvolatel teprve v odvolání podaném proti usnesení správního orgánu prvního stupně o přerušení řízení uvedl, že by chtěl využít možnosti nabytí státního občanství České republiky pro nezletilou, aniž by zároveň dokládal genetickou zkoušku formou znaleckého posudku, tj. že má v úmyslu využít možnosti tzv. zvláštního způsobu udělení státního občanství České republiky upraveného v ustanovení § 28 zákona o státním občanství České republiky.

Odvolací správní orgán podotýká, že v takovém případě je nutné podat žádost o udělení státního občanství, nikoli žádost o vydání osvědčení o státním občanství České republiky, a to dle výše cit. ustanovení § 28 přímo u Ministerstva vnitra, popř. u krajského úřadu. V cizině lze podat žádost u zastupitelského úřadu, který jí ve lhůtě 30 dnů zašle spolu se svým stanoviskem ministerstvu. Žádost o udělení státního občanství České republiky mohou podat ministerstvu zákonní zástupci dítěte nebo opatrovník ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy bylo učiněno souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství, a v případě, že bylo otcovství určeno ještě před narozením dítěte, ve lhůtě 1 roku ode dne jeho narození. Pokud žádost podává jen jeden z rodičů dítěte, může tak učinit pouze se souhlasem druhého rodiče s jeho úředně ověřeným podpisem. Úředně ověřený podpis se nevyžaduje, jestliže druhý rodič vyjádří svůj souhlas a žádost podepíše před správním orgánem, u něhož je žádost podána. Žádost samotnou pak doplňuje také dotazník, které tvoří přílohu č. 2 zákona o státním občanství České republiky. Odvolací správní orgán ovšem připomíná, že v takovém případě k nabytí státního občanství České republiky dochází až dnem převzetí listiny o udělení státního občanství České republiky zákonným zástupcem dítěte nebo opatrovníkem, nikoliv dnem, kdy bylo učiněno souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství státního občana České republiky, jako je tomu v případě ustanovení § 7 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky.

Lze tedy shrnout, že v projednávané věci odvolatel podal žádost o zjištění státního občanství České republiky o vydání osvědčení o státním občanství České republiky, nikoliv žádost o udělení státního občanství pro [REDACTED] v souladu s ustanovením § 28 zákona o státním občanství České republiky. Tomu, že

odvolatel požadoval osvědčení o státním občanství České republiky pro nezletilou, namísto aby podal žádost o udělení státního občanství, svědčí nejen skutečnost, že žádost je z formálního i obsahového hlediska fakticky žádostí učiněnou dle ustanovení § 42 a násl. zákona o státním občanství České republiky, nýbrž také fakt, že na žádosti samotné absentuje ověřený podpis matky nezletilé, případně její podpis připojený před správním orgánem. Stejně tak k podané žádosti není připojen vyplněný dotazník k žádosti o nabytí státního občanství České republiky udělením dle § 28 zákona o státním občanství České republiky a v neposlední řadě chybí také stanovisko zastupitelského úřadu k dané věci, které je povinen zastupitelský úřad zaslat Ministerstvu vnitra ČR za účelem dalšího řízení. S ohledem na shora uvedené je zjevné, že podání odvolatele nenaplnuje zákonné požadavky pro podání žádosti ve smyslu ustanovení § 28 zákona o státním občanství České republiky.

Lze tedy uzavřít, že odvolatel až v průběhu odvolacího řízení, resp. v podaném odvolání, poprvé zmínil možnost nabytí státního občanství České republiky pro [REDAKCE] dle ustanovení § 28 zákona o státním občanství České republiky, nicméně podal žádost jinou, tj. učiněnou ve smyslu ustanovení § 42 a násl. zákona o státním občanství, přičemž právě takto podanou žádostí byl následně orgán prvního stupně vázán, o ní zahájil a vede správní řízení a na základě ní vydal i napadané usnesení.

Odvolací správní orgán uvádí, že je nyní na uvážení odvolatele, zda podá zamýšlenou žádost o udělení státního občanství pro nezletilou v souladu s ustanovením § 28 zákona o státním občanství České republiky, čímž zahájí další samostatné správní řízení v dané věci. Odvolací správní orgán pouze pro úplnost podotýká, že vzhledem k tomu, že odvolatel dosud nepředložil doklad o určení otcovství k nezletilé, tj. správnímu orgánu není známo datum učinění tohoto prohlášení, resp. zda toto prohlášení vůbec bylo rodiči nezletilé učiněno, zůstává otázkou, zda již případně odvolateli k podání takovéto žádosti ve smyslu shora cit. ustanovení neuplynula stanovená lhůta jednoho roku.

S ohledem na zásadu zákonnosti výkonu veřejné správy, podle níž správní orgány vždy postupují v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky, odvolací správní orgán závěrem konstatuje, že správní orgán prvního stupně postupoval zcela v souladu se zákonem i mezinárodními smlouvami, když po odvolateli požadoval doložit genetickou zkoušku formou znaleckého posudku podle zákona o znalcích a tlumočnících, která by prokázala otcovství odvolatele k nezletilé. Jak již odvolací správní orgán výše uvedl, požadavek na předložení daného dokladu považuje za zcela opodstatněný a v postupu správního orgánu prvního stupně neshledal žádná pochybení.

Na základě shora uvedených skutečností proto odvolacímu správnímu orgánu nezbylo, než odvolání zamítnout a usnesení správního orgánu prvního stupně potvrdit.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

Mgr. Pavel Štefaňák
ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního
Magistrátu hlavního města Prahy

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor živnostenský a občanskosprávní
Oddělení matrik, státního občanství, voleb a územní orientace

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:

MHMP 235026/2026

Sp. zn.:

S-MHMP 21075/2026

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Jana Masopustová

236 002 903

Počet listů/příloh: **5/0**

Datum:

17.03.2026

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [redacted], nar. [redacted] trvale bytem [redacted], zastoupené [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], rozhodnutí odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 24. 9. 2025, č. j. UMCP1 884916/2025/štos, kterým správní orgán prvního stupně rozhodl, že jmenovaná nenabyla státní občanství České republiky prohlášením učiněným podle § 31 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů, a rozhodl **takto**:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, se odvolání **zamítá** a odvoláním napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se **potvrzuje**.

Odůvodnění

Správní orgán prvního stupně dne 24. 9. 2025 pod č. j. UMCP1 884916/2025/štos rozhodl, že [redacted] nenabyla státní občanství České republiky prohlášením učiněným podle § 31 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, že [redacted] učinila prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle § 31 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky [redacted]. Prohlášení bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno dne 23. 7. 2025 a tímto dnem bylo zahájeno správní řízení v projednávané věci.

Součástí podání byly následující doklady: prohlášení o nabytí státního občanství České republiky dle § 31 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, rodný list prohlašovatelky, oddací list prohlašovatelky, kopie rodného listu otce prohlašovatelky, kopie osvědčení o československém státním občanství otce

prohlašovatelky, kopie naturalizační listiny otce prohlašovatelky [REDACTED], kopie listiny o nabytí státního občanství České republiky otce prohlašovatelky a kopie jeho cestovního pasu.

Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že podle § 31 zákona o státním občanství České republiky může prohlášením o nabytí státního občanství České republiky nabýt státní občanství České republiky fyzická osoba, která pozbyla české nebo československé státní občanství přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nejednalo-li se o pozbytí československého státního občanství podle ústavního dekretu prezidenta republiky o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské nebo podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině Smlouva mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině č. 186/1946 Sb., nebo nejedná-li se o československého státního občana, který se ke dni 1. ledna 1969 stal, nebo by se k tomuto dni stal státním občanem Slovenské socialistické republiky, anebo po 1. lednu 1969 nabyl státní občanství Slovenské socialistické republiky nebo Slovenské republiky a je dosud jejím občanem.

Prohlášení může dle § 31 odst. 2 dále učinit bývalý československý státní občan, který měl před odchodem do ciziny trvalý pobyt na území České republiky nebo České socialistické republiky, pokud není ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.

Fyzická osoba, jejíž alespoň jeden z rodičů nebo prarodičů je nebo byl bývalým občanem podle odst. 1, může státní občanství České republiky nabýt prohlášením, pokud není ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.

Správní orgán prvního stupně provedl státoobčanské šetření ve spolupráci s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. Toto šetření bylo ukončeno dne 27. 8. 2025. Krajský úřad Moravskoslezského kraje poskytl správnímu orgánu prvního stupně kompletní kopii spisu otce prohlašovatelky [REDACTED], [REDACTED]. [REDACTED] podal dne 13. 9. 2023 u Krajského úřadu Moravskoslezského kraje prohlášení o nabytí státního občanství dle § 31 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky. Dne 10. 11. 2023 mu byla vystavena Listina o nabytí státního občanství České republiky a dne 6. 2. 2024 se stal českým státním občanem.

Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že otec prohlašovatelky [REDACTED] byl československým státním občanem, který se k 1. 1. 1969 podle zákona Slovenské národní rady č. 206/1968 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství SSR, stal státním občanem Slovenské socialistické republiky. Protože měl před odchodem do zahraničí trvalý pobyt na území České republiky, mohl učinit prohlášení dle § 31 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky.

Správní orgán prvního stupně na základě uvedeného konstatoval, že [REDACTED] učinila prohlášení dle § 31 odst. 3 cit. zákona, kdy fyzická osoba, jejíž alespoň jeden z rodičů nebo prarodičů je nebo byl bývalým občanem podle odstavce 1, může státní občanství České republiky nabýt prohlášením, pokud není ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky. Jak však z výsledků provedeného šetření vyplynulo, otec [REDACTED] není bývalým občanem podle § 31 odst. 1 zákona o státním občanství. Správní orgán prvního stupně tedy dospěl k závěru, že tímto není splněna podmínka pro nabytí českého státního občanství dle § 31 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky a rozhodl podle § 37 odst. 2 cit. zákona, že prohlašovatelka [REDACTED] státní občanství České republiky nenabyla.

Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo prohlášovatelce [REDACTED] doručeno do vlastních rukou dne 20. 11. 2025.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala [REDACTED] prostřednictvím svého zmocněnce dne 9. 12. 2025 včasné odvolání, v němž zejména uvedla, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napadá v celém rozsahu. Dle odvolatelky bylo toto rozhodnutí odůvodněno tak, že odvolatelka nespĺňuje zákonnou podmínku dle § 31 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, když její otec nebyl osobou ve smyslu odst. 1. Odvolatelka má za to, že skutečnost, že její otec nabytí státní občanství České republiky dle § 31 odst. 2 zákona o státním občanství, jak je uvedeno v rozhodnutí, nevylučuje, že byl zároveň fyzickou osobou podle odst. 1.

Odvolatelka uvedla, že její otec [REDACTED], je jak bývalým československým občanem, který měl před opuštěním republiky v roce 1969 trvalý pobyt na území České republiky nebo České socialistické republiky, tak i fyzickou osobou, která pozbyla československé státní občanství přede dnem účinnosti zákona o státním občanství, tj. před 1. 1. 2014, jelikož v roce 1974 byl okresním soudem v Ostravě odsouzen za opuštění republiky a bylo mu odebráno občanství. Co se týká negace nabytím státního občanství Slovenské republiky nebo Slovenské socialistické republiky k/po 1. 1. 1969, tato podmínka se dle názoru odvolatelky neuplatní, neboť nedochází ke kumulativnímu naplnění podmínky, kdy fyzická osoba, která pozbyla československé státní občanství přede dnem účinnosti zákona o státním občanství, musí být dosud občanem Slovenské republiky.

Odvolatelka dále uvedla, že správní orgán prvního stupně provedl dokazování na základě předložených dokumentů i na základě vlastního šetření a na základě zjištěného skutkového stavu sám konstatuje, že otec odvolatelky je od 6. 2. 2024 českým občanem. Odvolatelka pak podala svou žádost dne 15. 7. 2025, tedy v době, kdy její otec již byl občanem České republiky. Odvolatelka je tedy toho názoru, že tak zcela nepochybně splnila zákonnou podmínku, kdy před podáním žádosti jeden z jejích rodičů měl občanství České republiky.

Dle odvolatelky tedy měl správní orgán prvního stupně rozhodnout tak, že odvolatelka státní občanství České republiky nabyla. Odvolatelka proto prostřednictvím zmocněnce žádá, aby odvolací správní orgán napadené rozhodnutí změnil tak, že odvolatelka nabývá státní občanství České republiky.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání, v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Po tomto přezkoumání odvolací správní orgán dospěl k následujícím závěrům.

Podle § 31 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky může prohlášením o nabytí státního občanství České republiky (dále také „prohlášení“) nabytí státní občanství České republiky fyzická osoba, která pozbyla české nebo československé státní občanství přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nejednalo-li se o pozbytí československého státního občanství podle ústavního dekretu prezidenta republiky o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské nebo podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině, nebo

nejedná-li se o československého státního občana, který se ke dni 1. ledna 1969 stal, nebo by se k tomuto dni stal státním občanem Slovenské socialistické republiky, anebo po 1. lednu 1969 nabyl státní občanství Slovenské socialistické republiky nebo Slovenské republiky a je dosud jejím občanem.

Podle § 31 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky prohlášení může dále učinit bývalý československý státní občan, který měl před odchodem do ciziny trvalý pobyt na území České republiky nebo České socialistické republiky, pokud není ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.

Podle § 31 odst. 3 cit. zákona fyzická osoba, jejíž alespoň jeden z rodičů nebo prarodičů je nebo byl bývalým občanem podle odstavce 1, může státní občanství České republiky nabýt prohlášením, pokud není ke dni učinění prohlášení státním občanem Slovenské republiky.

Z výše uvedeného vyplývá, že zákonodárce v § 31 odst. 1 cit. zákona definuje okruh osob – bývalých československých a českých občanů, jimž umožňuje opětovně nabýt státní občanství České republiky zjednodušeným způsobem v podobě prohlášení o nabytí státního občanství České republiky. Současně však z adresátů cit. právní normy vyjímá čtyři skupiny bývalých československých občanů, a to:

1. bývalé československé státní občany, kteří toto státní občanství pozbyli podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské
2. bývalé československé státní občany, kteří toto státní občanství pozbyli podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině publikované pod č. 186/1946 Sb.
3. bývalé československé státní občany, kteří se ke dni 1. ledna 1969 stali, nebo by se k tomuto dni stali státními občany Slovenské socialistické republiky
4. bývalé československé státní občany, kteří po 1. lednu 1969 nabyli státní občanství Slovenské socialistické republiky nebo Slovenské republiky a jsou dosud jejími občany

Osobám uvedeným pod bodem 3, tj. bývalým československým státním občanům, kteří se ke dni 1. ledna 1969 stali, nebo by se k tomuto dni stali státními občany Slovenské socialistické republiky, je umožněno nabýt státní občanství České republiky prohlášením podle § 31 odst. 2, ovšem za podmínky, že měli před odchodem do ciziny trvalý pobyt na území České republiky nebo České socialistické republiky a nejsou ke dni učinění prohlášení státními občany Slovenské republiky. Zákon tak umožňuje zjednodušeně nabýt státní občanství České republiky i osobám, které se sice k 1. 1. 1969 nestaly českými státními občany, ale jejich vazba k České republice byla dána jejich faktickým pobytem na jejím území.

Z obsahu spisového materiálu se podává, že otec odvolatelky [REDAKCE] se narodil [REDAKCE] v [REDAKCE]. Ke dni vzniku československé federace, tj. ke dni 1. 1. 1969, se stal státním občanem Slovenské socialistické republiky podle § 2 odst. 1 zákona č. 206/1968 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství Slovenské socialistické republiky, neboť se narodil na jejím území. Toto státní občanství jakož i státní občanství československé pozbyl naturalizací ve Spojených státech dne 15. 4. 1981.

Z výše uvedeného je pak zcela zřejmé, že otec odvolatelky [REDAKCE] mohl nabýt státní občanství České republiky právě jen prohlášením podle § 31 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, což také učinil, a to návazně na skutečnost, že měl před odchodem do ciziny trvalý pobyt na území České republiky. Podmínky pro nabytí českého státního občanství prohlášením podle § 31 odst. 1 však nesplňoval. Odvolací

správní orgán tak nesdílí názor odvolatelky, že jejího otce lze považovat za bývalého československého občana ve smyslu obou ustanovení, tj. § 31 odst. 1 i § 31 odst. 2 cit. zákona.

Ustanovení § 31 v odstavci 3 umožňuje, aby mohli nabýt státní občanství České republiky prohlášením i potomci bývalých českých či československých státních občanů, tj. jejich děti a vnuci, kteří české či československé státní občanství nikdy neměli. V tomto případě se však musí jednat o potomky bývalých českých či československých státních občanů ve smyslu § 31 odst. 1, nikoliv o potomky bývalých slovenských státních občanů ve smyslu § 31 odst. 2 cit. zákona.

S přihlédnutím ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěl odvolací správní orgán k témuž závěru jako správní orgán prvního stupně, tj. že odvolatelka není potomkem bývalého občana podle § 31 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky a nemůže tak nabýt státní občanství České republiky prohlášením učiněným podle § 31 odst. 3 téhož zákona.

Odvolací správní orgán se neztotožnil ani s námitkou odvolatelky, že ke dni, kdy odvolatelka učinila prohlášení o nabytí státního občanství České republiky, byl její otec státním občanem České republiky, neboť tato skutečnost sama o sobě nemůže mít na státní občanství odvolatelky ani na rozhodnutí v nyní projednávané věci žádný vliv.

Jen pro úplnost odvolací správní orgán závěrem uvádí, že zůstává otázkou, do jaké míry odpovídá skutečnému stavu věci prohlášení odvolatelky o tom, že není státní občankou Slovenské republiky, když její otec [REDAKCE] státní občanství Slovenské socialistické republiky pozbyl dne 15. 4. 1981, tedy až po jejím narození.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

Mgr. Pavel Štefaňák

ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního
Magistrátu hlavního města Prahy